

Placówka "Estezet"
L.dz. 518 /45
New York, dn. 19.VI.45
Materiały dod. dla Konfe-
rencji w San Francisco

518

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N. W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

W załączeniu przedstawiam materiały dodatkowe dla konferencji w San Francisco.

Załącz. nr. 1 daje przegląd składu osobowego delegacji i krótkie charakterystyki osób. /załącznik ten wymaga uzupełnienia/.

Załącz. nr. 2 daje krótką charakterystykę państw, które wysłały swoje delegacje do San Francisco, opracowaną pod kątem widzenia ich zależności politycznej i gospodarczej.

Nie przedstawiam raportu z przebiegu samej konferencji, omawiana ona bowiem była szczegółowo w całej prasie światowej.

W ogólnych zarysach sytuacja układa się następująco:

A. W ramach konferencji w San Francisco

a/ pójdą za głosem Wk. Brytanii: Australia, Belgia, Kanada, Egipt, Indie, Etiopia, Luxemburg, Nowa Zelandia, Paraguay, Unia Połudn. Afrykańska;

b/ będą uzgadniać swój głos z Wk. Brytania: Grecja, Holandia, Norwegia;

c/ pójdą za głosem U.S.A.: Boliwia, Brazylia, Colombia, Chile, Costa Rica, Kuba, Dominica, Ekwador, Guatemala, Haiti, Honduras, Liberia, Meksyk, Nicaragua, Panama, Peru, Uruguay, Filipiny, Salvador, Venezuela;

d/ pójdą za głosem Z.S.S.R.: Czechosłowacja, Jugosławia, "Ukraina" "Białorus",

e/ będą zajmować stanowisko niezależne: Argentyna, Chiny, Francja, Turcja.

B. W ramach rozszerzonej konferencji /tj. po dołączeniu neutralnych i dokooptowanych/

f/ pójdą za głosem Wk. Brytanii: Dania, Islandia, Nowa Funlandia, Portugalia, Szwecja

g/ pójdą za głosem Z.S.S.R.: Bułgaria /?/, Finlandia /?/, Węgry /?/ Rumunia /?/, Polska /?/.

h/ zajmą stanowisko niezależne: Irlandia, Hiszpania, Szwajcaria

2.

C. Sytuację niewyjaśnioną reprezentują: Italia, Mandżuko, Syria i
Lebanon.

2 zał.

Kierownik Placówki

Meracz
Maracz

Skład Delegacji na Konferencję w
San Francisco.

Australia:

Francis M. FORDE - vice-premier, Minister Spraw Wojskowych, od 1932 r. vice-przewodniczący Labour Party.

Herbert EVATT - Minister Spraw Zagr., Prokurator Gen., jeden z najzdolniejszych przewodców Labour. Był pierwszym australijskim członkiem Alianckiej Rady Wojennej Pacyfiku w Washingtonie. Jako Minister Spr. Zagr. wysunął żądania Australii odnośnie jej sfery wpływów na Pacyfiku.

Belgia:

Paul Henri SPAAK - Minister Spr. Zagr., socjalista, w 1930 latach był przewodcą krańcowo lewego skrzydła partii i w tym charakterze organizował strajki głodowe bezrobotnych. Był właścicielem gazety, "Action Sociale", która ostro krytykowała oficjalne władze partyjne. W 1935 r. przyjął ofiarowaną mu tekę Ministra Komunikacji z takim pośpiechem, że jego własna gazeta nie wiedząc o nominacjach wystąpiła z atakiem na gabinet, w którego skład SPAAK wszedł. W 1936 r. objął tekę Min. Spr. Zagr. w drugim gabinecie van ZEELAND'a. Z tego okresu zaliczyć mu trzeba na rachunek zmianę polityki belgijskiej na "neutralną." SPAAK jako premier był pierwszym pośród nie-faszystowskich rządów w Europie, który uznał regime Franco. W chwili obecnej jest on czołowym przedstawicielem kursu pro-brytyjskiego w rządzie belgijskim. Oceniany b. często jako "chorągiewka na dachu".

Frans van CAUWELAERT - przewodca flamandzkiej partii katolickiej. Był profesorem uniwersytetu, mayor'em Antwerpii, członkiem rządu i wielokrotnie delegatem na konferencje międzynarodowe.

Victor de LAVELEVE - prawnik, jeden z leaderów Partii Liberalnej, b. Minister Oświaty. W sprawach polityki zagranicznej zorientowany na Francję. W sprawach wewnętrznych, reprezentuje sekularyzm mieszczański.

Albert MARTEAUX - Minister Zdrowia, był swego czasu członkiem radykalnie lewej "Action Socialist" Spaak'a; w 1935 r. dołączył do komunistów; w tym charakterze był członkiem gabinetu Pierlot, rezygnując po pierwszych starciach z t.z. Resistance. Politycznie przeciwnik orientacji brytyjskiej a zwolennik zbliżenia z Sowietami.

Charles de VISSCHER - katolik, był członkiem Międzynarodowego Stałego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze. Był jednym z głównych łączników pomiędzy Rządem Belgijskim w Londynie a "Resistance". Był Ministrem Sprawiedliwości w gabinecie Pierlot.

Henri ROLLIN - b. belgijski delegat do Ligi Narodów, był w Belgii pod okupacją do 1942 r.; później w Londynie był przez pewien czas Ministrem Spraw Wojsk. Łącznie ze Spaak'iem zakładał swego czasu "Action Socialiste".

Walter LORIDAN - dyplomata zawodowy, główny asystent Spaak'a.

Fernand de HOUSE - urzędowy rzeczoznawca, profesor prawa międzynarodowego na Uniwersytecie w Liege.

Fernand van LANGENHOVE - zawodowy dyplomata.

Boliwia: do uzupełnienia

Brazylia: do uzupełnienia

Canada: Mackenzie KING - przewodca partii liberalnej od 1919., był swego czasu dyrektorem "Industrial Research for Rockefeller Foundation." Wychowany w U.S.A. reprezentuje filo-amerykańskie tendencje wielkiej finansjery kanadyjskiej. Pięciokrotny Premier.

Mrs. Cora CASSELMAN - członek parlamentu z Alberta, z zawodu nauczycielka o zainteresowaniach społecznych.

Major John COLDWELL - leader CCF, z zawodu nauczyciel, prezes Kanadyjskiej Federacji Nauczycieli.

Gordon GRAYDON - przewodca partii postępowo-konserwatywnej, mało znany, "maszynowy" polityk.

Senator James H. KING - leader rządowy Senatu, Minister bez teki, z zawodu lekarz, prezes spółki drzewnej.

Louis Stephen ST. LAURENT - Minister Sprawiedl. i Prokurator Gen., Prezes Kanadyjskiej Izby Prawników. Był dyrektorem banku w Montrealu i dyrektorem Metropolitan Life Insurance Company of New York, jak również szeregu towarzystw kopalnianych i użyteczności publicznej. Z pochodzenia Francuz kanadyjski - ale przeciwstawiający się szowinizmowi narodowemu francusko-kanadyjskiemu.

Lucien MORAND - senator konserwatywny, z zawodu prawnik, dyrektor Banku Montrealskiego i szeregu innych towarzystw.

CHILE: Joaquin FERNANDEZ Y FERNANDEZ - Minister Spraw Zagr. przewodniczący delegacji. Członek Partii Radykalnej. Zajmował wiele stanowisk w służbie dyplomatycznej i w administracji.

Carlos CONTRERAS LABARCA - senator, sekretarz generalny Partii komunistycznej, którą reprezentował na 6tym Światowym Zjeździe Kominternu w 1928 r.

Miguel CRUCHAGA TOCORNAL - rzeczoznawca w dziedzinie prawa międzynarodowego. Był premier, był minister spr. zagr. reprezentował Chile w różnych organizacjach międzynarodowych. Członek Partii Konserwatywnej, która jest członem zasadniczym opozycji.

Dr. Eduardo CRUZ - COTTE - b. minister zdrowia, z zawodu lekarz, senator, jeden z leaderów Partii Konserwatywnej.

Oscar GAJARDO VILLARCEL - prezes chilijskiej korporacji rozwoju; był doradcą gospodarczym delegacji chilijskiej na konferencję w Mexico City.

Gabriel GONZALES VIDELA - jeden z leaderów Partii Radykalnej; prawnik, dziennikarz.

Jose MAZA FERNANDEZ - senator; b. Min. Spr. Wewn.; członek Partii Liberalnej, popierającej obecny rząd mimo że uważana za prawicową.

Marcial MORA - Ambasador w U.S.A., b. Min. Spr. Zagr., b. Min. Spr. Wewn., b. Prezydent Chilijskiego Banku Centralnego. Jeden z leaderów Partii Radykalnej.

Felix NIETO DEL RIO - doradca przy Ministrze Spr. Zagr.; zawodowy dyplomata, który wielokrotnie reprezentował Chile na konferencjach międzynarodowych.

Guillermo DEL PEDREGAL HERREPA - b. Minister Skarbu,

Ponadto w delegacji są członkowie wszystkich głównych stronnictw politycznych za wyjątkiem socjalistów których naciski w kierunku reform gospodarczych wywołały niechęć do nich Prezydenta.

Chiny:

T.V. SOONG - Minister Spr. Zagr.; czynny przewodniczący "Executive Yuan of China"; członek słynnej rodziny SOON /: w skład której wchodzi m.i. Mme CHIANG, Mme. KUNG i Mme SUN YAT-SEN:/ Wychowany w U.S.A. w 1917 r. powrócił do Chin, był sekretarzem wielkich zakładów węglowych i stalowych, później zorganizował Centralny Bank Chin. Podczas wojny domowej współpracował z CHIANG KAI SHEK'iem; był Ministrem Skarbu w rządzie Kuomintang. W 1940 r. przybył do USA gdzie wyjednał pożyczkę 100 mil. dol. Później wynegocjował rozciągnięcie lend-lease na Chiny. Skłania się w stronę postępowego skrzydła Kuomintangu.

Dr. V.K. Wellington KOO - kończył szkoły w USA. Do Chin powrócił z początkiem I wojny światowej. Mianowany sekretarzem gabinetu; w 1916 r. mając 28 lat mianowany Ministrem w USA. Był Premier i b. Min. Spr. Zagr., reprezentował Chiny we wszystkich prawie konferencjach międzynarodowych pomiędzy obu wojnami.

Carson CHANG - prezes nielicznej partii nacjonalno-socjalistycznej która nie ma nic wspólnego z socjalizmem i skłania się zdecydowanie na prawo. Zajmował kilka stanowisk prowincjonalnych, był wydawcą wielu publikacji. Jest członkiem Prezydium Ludowej Rady Politycznej, do której został włączony aby udowodnić światu że Rząd Chiński daje prawo reprezentacji także i opozycji rządowej.

Hu LIN - konserwatysta, jest kierownikiem znanej niezależnej gazety Ta Kung Pao.

Hu SHIH - jeden z największych uczonych chińskich, o wybitnie liberalnych poglądach, myślowo całkowicie niezależny. Twórca zrewolucjonizowania języka chińskiego przez spopularyzowanie tzw. "pai-hua", tj. powszechnie dzisiaj używanego języka, przeciwstawienia sztywnego i trudnego klasycyzmu. Hu SHIH był kierownikiem wielu instytucji oświatowych i wychowawczych. W latach 1928/30 opublikował "Essays on the Rights of Man", w których ostro skrytykował Rząd i Kuomintang. W 1938 r. został mianowany ambasadorem w USA co krytyczne opinie w

Chinach wyinterpretowały jako chęć pozbycia się go z kraju. Stanowisko ambasadora zajmował do IX.1942; od tego czasu przebywa w New Yorku. Nie jest członkiem Kuomintangu.

Dr. Wei TAO - MING - Ambasador w USA, reprezentuje "kurs urzędowy", nie ma niezależnych poglądów. Jest członkiem Kuomintangu. Był sekretarzem Rady Wykonawczej /Executive Yuan/

Dr. Wang CHUNG-HUI - człowiek bliski Chiang'a, sekretarz gen. Najwyższej Rady Obrony Narod., ciała decydującego w polityce wojennej. Z zawodu prawnik; towarzyszył Chiang'owi na konferencję w Cairo.

Dr. Alfred SZE - dyplomata zawodowy, był Ambasadorem w USA, był członkiem pierwszego gabinetu republiki chińskiej.

Li HUANG - popiera politykę Kuomintangu mimo że jest bardziej "na prawo". W 1927 r. zorganizował Partię Młodzieży Narodowej.

Tung PI-WU - komunistą, delegowany przez partię do Chungking'u. Nie posiada poważniejszej pozycji w partii.

Miss Wu YI-FANG - przewodnicząca "Ginling College" dla kobiet. Bez znaczenia politycznego.

COLUMBIA:

Alberto LLERAS CAMARGO - Minister Spr. Zagr. członek partii liberalnej, dziennikarz, reprezentował Columbię na szeregu konferencji międzynarodowych.

Alberto GONZALES FERNANDEZ - Ambasador w Ekwadorze, b. dziennikarz, później zawodowy dyplomata.

Miguel LOPEZ PUMARCJO, brat Prezydenta, businessman, rzeczoznawca finansowy. Zajmował wiele stanowisk oficjalnych i dyplomatycznych. Reprezentował Columbię na szeregu konferencji międzynarodowych, m.in. w Bretton Woods.

Alfredo MICHELSEN - Minister w USA, zawodowy dyplomata.

Jesus Maria YEPES - konsul gen. w Genewie. Zawodowy dyplomata, ekspert w dziedzinie prawa międzynarodowego.

COSTA RICA:

Julio ACOSTA-GARCIA - b. Prezydent w latach 1921-24, tj. okresu kiedy Costa Rica wypowiedziała wojnę Panamie. Obecnie podsekretarz w Spr. Zagr. Był przewodniczącym delegacji na konferencję w Mexico City.

Luis ANDERSON MORAN - b. sekretarz Spraw Zagr., znany pisarz w dziedzinie prawa międzynarodowego. Jest radcą prawnym wielu poważnych firm amerykańskich w Costa Rica.

Manuel Francisco JIMINEZ ORTIZ - b. sekr. Spr. Zagr. założyciel ~~Instytutu~~ Instytutu Kawowego Costa Rica.

Jose Rafael OREAMUNO FLORES - Koordynator Spraw Międzyamerykańskich w Washingtonie. W latach 1922/23 był konsulem gen. w New Yorku, później Ministrem Pełnomocnym w U.S.A. Przez pewien przeciąg czasu był członkiem domu bankowego J. W. Seligman & Co. Spędził pół życia w U.S.A.

Julio PENA MORNA - prezydent Banku Narodowego Costa Rica. Znany finansista.

Luis Demetrio TIMOCO CASTRO - rzeczoznawca finansowy. Delegat w Bretton Woods.

CUBA:

Quillermo BELT - Ambasador w USA, b. członek rządu, członek partii prezydenta Gran'a.

Francisco Aguirre VIDAURRETA - sekretarz kubańskiej federacji pracy /komunizująca/

Dr. Ernesto DIHIGO Y LOPEZ TRIGO - prof. prawa rzymskiego na uniwersytecie w Hawanie.

Dr. Ramiro guerra SANCHEZ - dziennikarz, pedagog, autor wielu książek historycznych, gospodarczych i z dziedziny polityki międzynarodowej. Doradca gospodarczy Kubańskiej Komisji Rozwoju Narod.

CZECHOSŁOWACJA: Jan MASARYK - Minister Spr. Zagr. syn b. Prezydenta. Znany ze swoich nieobliczalnych wystąpień dyplom.

Jan PAPENĚK - Słowak, b. szef czesko-słow. "Information Center" w New Yorku.

Joseph HANE - b. konsul gen. w New Yorku. Miał doskonałe kontakty w świecie pracy i wśród liberałów. Znany ekonomista. Zwolennik federalnego rozwiązania problemu centralnej Europy.

Jan KRUO - Słowak, zawodowy dyplomata,

Rp. DOMINICA:

do uzupełnienia

EQUADOR:

Camillo Ponce ENRIQUEZ - Minister Spr. Zagr., prawnik, socjolog, jeden z przewodców Aliansu Demokratycznego.

EGIPT:

Abdul Hamid Badwi PASHA - Min. Spr. Zagr., przewodniczący delegacji. Członek Partii Saadist.

Aly el Shamsy PASHA - dyrektor egipskiego Banku Narod., prezes "Cairo Water Co.", delegat rządu w Komisji Kanału Suezkiego. Były Min. Skarbu.

Mahmond Hasan PASHA - Minister Pełnomocny w U.S.A.

Ibrahim Abdul HADY - Minister Zdrowia, vice-prezes Partii Saadist.

EL SALVADOR:

do uzupełnienia

ETIOPIA:

"

FRANCJA:

George BIDAULT - Minister Spraw Zagr., przewodniczący delegacji. Przed wojną profesor i dyrektor "L'Aube" jednego z nielicznych pism katolickich, które nie było pro-Franco. Podczas okupacji pracował w organizacjach podziemnych dochodząc do prezydowania Narod. Radzie Resistance.

Joseph Paul BONCOUR - b. krótkotrwały premier, delegat do Ligi Narodów, b. Min. Spr. Zagr., uważany za kontynuatora polityki Briand'a.

Rene LEVEU - Min. Skarbu, konserwatysta, zdecydowany Anglo-fil, bliski de Gaulle'a. Od 1931 r. żył w Anglii gdzie był dyrektorem kilku towarzystw przemysłowych. W polityce finansowej też konserwatysta.

Francois BILLoux - Min. Zdrowia, poseł komunistyczny do parlamentu z Marsylii. B. przewodca młodzieży komunistycznej. Był jednym z 27 posłów komunistycznych skazanych za defetyzm po pakcie Hitler-Stalin.

Henri BONNET - Ambasador w USA, zdecydowany zwolennik de Gaulle'a. Współpracował przez wiele lat z Sekretariatem Gen. Ligi Narodów. Opuścił Francję w 1940 i przeprowadzał intensywną kampanię odczytowa w USA. Po sformowaniu przez de Gaulle'a rządu w Algierze został w nim mianowany komisarzem informacji.

Jena MONNET - bankier, członek Stronnictwa Chrześcijańsko-Demokr. Od VIII.1940 członek brytyjskiej Rady Zaopatrzenia w Washingtonie. W 1943 r. wyjechał do Róln. Afryki z misją bryt. celem przestudiowania warunków zaopatrzenia w żywność. Dołączył tam do Giraud i był "giraudistą" w gabinecie de Gaulle-Giraud. Później zajmował różne stanowiska w de Gaulle'a. Zwolennik koncepcji Churchill'a zlania się Francji i Anglii. Wspólnik Blair & Co. afiliowanej przy Bank of America. Wspólnik Monnet, Murmane and Co. New York.

Alphonse JUIN - gen. służby czynnej. Szef Sztabu Obrony Narod. Był w niewoli niem., zwolniony na prośbę Marsz. Petain i mianowany dowódcą sił w Róln. Afryce. Jeszcze po lądowaniach ameryk. w Afryce uważał się za związanego przysięgą z Petain, ostatecznie jednak poszedł za Darlanem. Ostatnio dowodził oddziałami franc. w Italii. Nominowanie go obecne przez de Gaulle'a jest widocznym wysiłkiem z jego strony w kierunku pogodzenia się z armią.

Georges Thierry d'ARGENLIEU - admirał służby czynnej, vice-przewodniczący Najwyższej Rady Floty Wojennej. Był Wysokim Komisarzem de Gaulle'a na Pacyfiku, odpowiedzialnym za kolonie franc.

Paul Emille MAGIAR - dyplomata zawodowy. Wyznaczony prawdopodobnie ze względu na osobiste stosunki wśród dyplomacji międzynarodowej.

Pierre Jules BASEVANT - rzeczoznawca w Min. Spr. Zagr. Był z Petain do 1941 r. poczem rozszedł się z nim na tle różnicy poglądów co do

polityki w stosunku do Niemiec. Był członkiem Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarod. w Hadze.

GRECJA:

Jean SOFIANAPOLOUS - wyznaczony przez Plastiras'a, był zwolennikiem liberalnego Venizelos'a. W 1932 r. założył Partię Agrarną, która opierała się na zamożnych chłopach. W 1935 r. skazany na dożywotnie więzienie; uciekł do Paryża. Powrócił do Grecji po generalnej amnestii, został skazany na wygnanie i pobyt na którejs z wysepek greckich skąd znowu uciekł. W 1940 r. z kilku małymi grupami socjalistów założył unię lewicową. Od tego czasu chciał działać jako ugodowiec i pośrednik pomiędzy różnymi partiami politycznymi, dążąc do ich godzenia. Jest najbardziej liberalnym członkiem gabinetu Plastiras'a. Aranżował zawieszenie broni z EAM.

Kyriakos VARVALESSOS - prezydent greckiego Banku Narodowego; Minister Skarbu 1941/43; reprezentował Grecję w Bretton Woods i na Konferencjach UNRRA. Uważany za przedstawiciela interesów banków brytyjskich.

Jean POLITIS - dyplomata zawodowy.

Thanassis AGHNIDES - związany z Ligą Nar. w latach 1919/42. Od tego czasu Ambasador w Wk. Brytanii.

George MELAS - podsekretarz w Min. Spr. Zagr.

GUATEMALA:

Guillermo TORIELLO - Min. Spr. Zagr.; brał udział w zlikwidowaniu dyktatury Ubico. Był przez tego ostatniego kilkakrotnie więziony. Z zawodu prawnik.

Manuel NORIEGA MORALES - Radca Ekonomiczny w Min. Spr. Zagr. Z zawodu ekonomista. Reprezentował Gwatemalę w Bretton Woods i w Mexico City.

Eugenio SILVA PENA - Ambasador w USA. Był na kilku placówkach dypl. Z zawodu prawnik.

Francisco VILLAGRAN - prawnik.

HAITI:

Gerard LESCOT - przewodniczący delegacji. Min. Spr. Zagr. Syn Prezydenta. Reprezentował Haiti w Mexico City.

Antoine BERVIN - Charge d'Affaires w Hawanie. Z zawodu prawnik. Zajmował wiele oficjalnych stanowisk.

Pierre CAHUVET - podsekretarz stanu w Min. Skarbu, Handlu i Gospodarki Narod. Z zawodu prawnik, dziennikarz.

Louis GARDERE - inżynier, zajmował wiele oficjalnych stanowisk.

Antoine LEVELT - Dyrektor Akademii Wojskowej, zawodowy wojskowy.

Andre LIANTAUD - Ambasador w USA, rzeczoznawca rolniczy. Zajmował wiele stanowisk dypl. i administracyjnych. Reprezentował Haiti w Mexico City.

HONDURAS:

Julian R. CACERES - Ambasador w USA. Urzędnik służby cyw., od 1933 w Washingtonie na różnych stanowiskach dypl.

Marcos REYES GARIAS - bratanek i prywatny sekretarz Prezydenta Garias'a.

Virgilo Roberto GALVEZ MADRID - Podsekr. st. Skarbu, Kredytu Publ. i Handlu. Prezes Niższej Izby Handl. Hondurasu.

INDIE:

Sir A. RAMASVAMI MUNDALIAR - Członek Rady Wykon. Vice-Króla, przyczem pozostawał na tem stanowisku nawet w czasie wojny, gdy ruchu narodowe indyjskie były ostro zwalczane. Zainteresowany w przemyśle. Jego synowie są agentami bryt. wielkich firm narzędzi fabrycznych na Indie. MUDALIAR wielokrotnie reprezentował Indie nazewnątr, m.i. był delegatem indyjskim w Imperialnym Gabinecie Woj. w 1942 r. Zdecydowany przeciwnik Partii Kongresu.

Sir FIROZ KHAN NOON - Pochodzi z rodziny obszarniczej Punjab Moslem. Od lat jest wykładowcą /pozyt./ polityki bryt. w Indiach przez audytoria w USA i Wk. Brytanii. Bywał często przewodniczącym oficjalnych delegacji ind. na konferencjach międzynarod. Zajmuje obecnie stanowisko /bez faktycznego znaczenia/ Ministra Obrony.

Sir T.V. KRISHNAMAHARI - przez 17 lat premier Baroda, /duże i dobrze administrowane państwo ind./ Od 1941 r. jest przewodniczącym Komitetu Ministrów Izby książąt. Był dwukrotnie delegatem na Zgromadzenie Ligi Nar.

IRAN:

do uzupełnienia

IRAQ:

do uzupełnienia

LIBERIA:

Clarence L. SIMPSON - Vice-Prezydent, od 1944 r. sekretarz "The True Whig Party"

Richard A. HENRIES - prawnik, przewodniczący komitetu spraw zagr. parlamentu.

Moses N. GRANT - pułk. służby czynnej od 1914 r. dca liberyjskich oddziałów straży granicznej.

Joseph L. GIBSON - członek Kom. Spr. Zagr. Senatu

Gabriel L. DENNIS - Sekr. st. od 1944. Do tego czasu konsul belgijski w Liberii.

LUXEMBURG:

Joseph BECK - od 1937 Min. Spr. Zagr. poprzednio przez 11 lat premier. Członek partii katolickiej.

MEXICO:

Dr. Ezequiel PADILLA - przewodniczący delegacji, Min. Spr. Zagr. Ekspert w dziedzinie prawa konstytucyj., zajmował wiele stanowisk dypl. i adm. Zdecydowany liberał i wyznawca idei między-amerykańskiej solidarności. Krytykowany w Ameryce Łac. za sympatie dla USA.

Dr. Francisco CASTILLO NAJERA - Ambasador w USA, znakomity lekarz, pedagog i dyplomata. Reprezentował Meksyk na wielu konferencjach

międzynarodowych.

J. MANUEL TELLO - podsekr. st. w Spr. Zagr. Zawodowy dyplomata.

Primo VILLA MICHEL - Prezes Komisji Współpracy Gosp. Mexico z USA. Zajmował wiele stanowisk dypl. i adm.

HOLANDIA:

E.N. van KLEFFEUS - Min. Spr. Zagr. Rozpoczął karierę jako urzędnik Royal Dutch Shell Oil Co. W latach 1921/22 był sekretarzem Rady Dyrektorów Shell'a. Dopiero później przeszedł do służby dypl.

Dr. Alexander LONDON - dyplomata zawodowy od 26 lat. Był delegatem Holend. w Genewie. Od 1938 r. Ambasador w Washingtonie.

C.E. HELFRICH - vice-admirał, dca floty holenderskiej i hol. wsch. ind.

Hubertus J. Van MOOK - urzędnik w służbie cywilnej w Indiach Holend. od 1918 r. W 1940 przewodniczący delegacji negocjującej z Japończykami sprzedaż ropy wschodnio-ind. Od 1942 do niedawna Minister Kolonii.

H.E. van TRICHT - mjr. gen., emerytowany oficer we wschodnio-ind. armii holand.

Dr. Leo Josephus BEAUFORT /Ojciec Didymus/ Franciszkanin, poseł katolicki, b. dyrektor wychowania katolickiego Zgrom. Robotników w Utrecht.

NOWA ZELANDIA:

Peter FRASER - premier od 1940 r. Urodzony w Szkocji w 1884. Wyemigrował do Nowej Zelandii w 1910. Był: prezesem aucklandzkiej "General Laborers Union", sekretarzem partii socjal-demokratycznej, członkiem egzekutywy Federacji Pracy, a w różnych okresach pełnił funkcje członka Kom. Wykon., vice-prezesa, prezesa i Sekretarza Partii Pracy.

Carl August BERENDSEN - Minister Pełn. w USA.

NICARAGUA:

Mariano ARGUELLO VARGAS - prof. prawa, Min. Spr. Zagr.

Guillermo SEVILLA SACASA - Zięć Prezydenta Somoza. Radca prawny wielu ameryk. korporacji.

Luis Manuel de BAYLE - Sanit. Dyr. Gen. i Szef Służby Zdrowia Gwardii Narod. Lekarz. Płk. w służbie zdrowia. B. Minister Spr. Zagr.

NORWEGIA:

Trygve LIE - Min. Spr. Zagr. Jeden z leaderów Partii Pracy. Oficjalny doradca ciała centralnego Związków Zawodowych. Był członkiem pierwszego gabinetu Pracy w 1935 r. i od tego czasu zajmował różne stanowiska w gabinetach.

Carl J. HAMMERO - prezes Partii Konserw. był marszałkiem Sejmu. Zdegradowany Anglo-fl, zwolennik ścisłego zbliżenia z Anglią po wojnie. Zainteresowany w żegludze, reprezentuje interesa żeglugi norw., związany z bryt. rodziną Hambro /Hambro Bank/ Od 1926 r. delegat do Ligi Nar.

Wilhelm MUNTHE DE MORGENSTIERNE - dypl. zawodowy, przewodniczący delegacji na szeregu konferencji, włączając UNRRA i konferencje lotnicze. Członek Partii Pracy.

Jacob WORM-MUELLER - profesor historii Uniwersytetu Oslo.

PANAMA: do uzupełnienia

PARAGUAY "

PERU "

FILIPINY: "

SAUDI ARABIA: Emir FAISAL- 2gi syn Ibu Saud'a, przewodniczący delegacji. Jest vice-królem Hedjaz'u i Ministrem Spr. Zagr. Delegacja obejmuje czterech dalszych synów Ibn Saud'a.

Sheikh ASAD EL FAKIH - Minister Pełn. w Iraku.

Sheikh Hafiz WABAH - Minister Pełn. w Londynie, doradca techn. Emira Faisala. Egipcjanin z urodzenia, od 1923 r. w służbie dypl. Saudi Arabii.

SYRIA: Faris AL KHOURT: - przewodniczący delegacji. Premier, czynny od wielu lat w polityce. Rozpoczął karierę jako poseł parlamentu Imp. Ottomańskiego, później zajmował wiele stanowisk w królestwie arabskim Emira Faisala w Damaszku i w Syryjskiej Rp. mandatowej. Swego czasu był uwięziony i skazany na wygnanie za działalność nacjonalistyczną.

Naim AL ANTAKI - Min. Skarbu, z zawodu prawnik, zajmował wiele ofic. pozycji. B. Min. Spr. Zagr. Deportowany przez Francję w 1936 r. za działalność nacjonalistyczną.

Nazem AL KOUDSI - Min. Pełn. w USA, ekspert w dziedzinie prawa międzynarodowego. Zaangażowany w syryjskim ruchu narodowym.

LEBANON: Wadih NAIM - Min. Spr. Wewn. i Oświaty. Przewodn. delegacji.

Dr. Sobhi MAHMASSANI - prokurator gen., b. sędzia Sądu Apel. Moslem. Prof. prawa rzymskiego i muzułmańskiego na Uniwersytecie Amerykańskim w Beirut.

Dr. Charles H. MALIK - Min. Pełn. w USA, był profesorem filozofii w Harvard i na Uniwersytecie Amer. w Beirut.

Joseph SALEM -Min. Pełn. w Egipcie. Inżynier, ekonomista. Prezes beiruckiej firmy wodociągów. Delegat Lebanonu na konferencję pan-arabską w Cairo.

Dr. Abdallah YAH - b. premier, prawnik.

TURCJA:

Hasan SAKA - Min. Spr. Zagr. Członek Partii Ludowej. Prawnik i ekonomista.

Falih RIFKI ATAY - członek Zgromadzenia Narod. Prezes tureckiego Związku Dziennikarzy. Wydawca "Ulus" - półoficjalnego organu partii ludowej.

Huseyin RAGIB BAYDUR - Ambasador w USA. Był poprzednio dyrektorem oficjalnej tureckiej agencji pras., dyrektorem Prasy i Propagandy, ambasadorem w Moskwie.

Cemil KADRI BILSEL - członek Kom. Spr. Zagr. Zgromadzenia Narodowego. Znany ekspert w dziedzinie prawa międzynarodowego. Członek Stałego Trybunału Sprawiedl. Międzynar. w Hadze.

Shinasi DEVRIN - poseł.

Shukri ESMER - Dr. filozofii z Uniwersytetu Columbia w New Yorku. Redaktor spraw zagr. w "Ulus".

Huseyin Cahit YALCIN - jeden z czołowych dziennikarzy, swego czasu wydawca "Tanin" i "Yeni Sabah" /czołowe pisma pro-alianckie./

Atif KNYUEAK - członek parlamentu. Specjalizował się w ekonomii polit. na Uniwersytecie Columbia w New Yorku.

Gemal ERKIN - urzędnik Mins. Spr. Zagr.

UNIA POŁDN.
AFRYKAŃSKA:

do uzupełnienia

Z.S.S.R.:

Wjaczesław Michajłowicz MOŁOTOW - przewodn. delegacji, Mins. Spr. Zagr. - życiorys znany.

Nota: Pełny skład delegacji w opracowaniu.

WK. BRYTANIA:

Robert Anthony EDEN - przewodniczący delegacji - życiorys znany.

Clement R. ATTLEE - życiorys znany

Viscount CRANBORNE - życiorys znany

Dingle M. FOOT - liberalny poseł do Izby Gmin z Dundee /od 1931 r./
Od 1940 r. sekretarz parlamentarny przy Ministrze of Economic Warfare.

Earl of HALIFAX - życiorys znany

Mrs. Florence HORSBRUGH - Od VII.1939 sekretarz parlamentarny przy Min. Zdrowia. Poseł do Izby Gmin "Tory" od 1931 r. Zainteresowana w pracach społecznych.

William MABANE - sekretarz parlamentarny przy Min. Żywn. od 1942 r. Wszedł do Izby Gmin w 1931 jako narodowy liberal.

George TOMLINSON - sekretarz parlamentarny przy Min. Pracy od lutego 1941. Wybrany posłem do Izby Gmin w 1938 r. z Labour Party. Był delegatem rządu bryt. na Konferencję I.L.O. w Filadelfii. Urzędnik Zw. Zawod. Poplecznik Bevin'a.

Mrs. Ellen WILKINSON - sekretarz parlamentarny przy Min. of Home Security. Córka robotnika fabrycznego pracowała w or-organizowaniu Zw. Zawodowych. Członek Międzynarodowej Ligi Kobiet. W 1912 r. agitowała za prawem głosu dla kobiet /suffragetka/. W 1913 zorganizowała National Union of Women's Suffrage Societies, później National Union of Distributive and Allied Workers. W latach 1924/31 i od 1935 posłanka do Izby Gmin z listy Labour Party.

U.S.A.

Edward REILLY STETTINIUS - przewodn. delegacji. Min. Spr. Zagr. Jego ojciec był partnerem J.P. Morgan & Co., sam Stettinius jednak rozpoczął karierę od samego dołu drabiny przemysłowej w General Motors jako urzędnik magazynowy /stockroom clerk/. W 5 lat później mając lat 31 był vice-prezydentem firmy. W 1938 został prezesem rady U.S. Steel Corporation. Do rządu wszedł w 1939 r. jako prezes War Resources Board. W 1940 został członkiem National Defense Advisory Commission, później zaś dyrektorem Priorities in the Office of Production Management. W początku wojny został "odkryty" przez Harry Hopkins'a ~~mianowany~~ męża zaufania Roosevelta. W 1941 r. z wyboru Hopkins'a mianowany administratorem Lend-Lease, a we wrześniu 1943 znów sugerowany przez Hopkins'a - podsekretarzem Stanu. W grudniu 1944 objął stanowisko Min. Spr. Zagr. po Cordell Hull'u. Dla Roosevelta odgrywał stale rolę bufora w stosunku do prasy i opinii publicznej.

Tom CONNALLY - demokrat z Texas, jest członkiem delegacji automatycznie jako przewodniczący Senackiego Komitetu dla Spr. Zagr. Spędził w Kongresie 28 lat z tego 15 jako senator. Należąc do grupy połudn.-demokrat. jest zdecydowanie anti-labor. Współautor znanego "Smith-Connally Act" ograniczającego prawo strajku podczas wojny. Związany z Humble Oil Co. /przedłużenie Standard Oil of New Jersey/ siły politycznej w Texas.

Sol BLOOM - poseł od 24 lat. W delegacji automatycznie jako przewodniczący Kom. Spr. Zagr. Sejmu, które to stanowisko zajął z tytułu starszeństwa. Demokrat, zwolennik polityki Roosevelta. W karierze parlamentarnej nie odznaczył się niczem.

Arthur Hendrick VANDENBERG - "enfant terrible" delegacji, wybrany jako reprezentujący mniejszość w Senacie. Konserwatysta. Senator od 1928 r. Znany z pracowitości. Krytycznie nastawiony do Teheranu i Ylady; zaproponował szereg zmian i uzupełnień mających na celu ostre podkreślenie sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych i wzmocnienie pełnego zgromadzenia w stosunku do "Security Council".

Charles E. EASTON - przedstawiciel mniejszości republikańskiej w "House" /Sejm/ Teolog, był radcą między-przemysłowych stosunków w ciężkim przemyśle do chwili wybrania posłem w 1924 r.

Harold STASSEN - Lt. Cmdr. Uzyskał reputację liberała głównie z powodu stosunku do polityki zagranicznej. Mimo że w polityce wewn. jako gubernator Minnesota wahał się pomiędzy centrum a

prawicą. Młody, ambitny politycznie, zaciągnął się do marynarki woj. w 1942 po trzecim z rzędu wyborze do Izby. Mianowanie go w skład delegacji należy rozumieć jako chęć przypodobania się wojsku i uzyskania poparcia liberalnych republikanów.

Mrs. Virginia C. GILDERSLEEVE - dziekan Barnard College, Columbia University, z którym związana od 1900 r. Nominacja w skład delegacji jest gestem w stronę kobiet amer.

Codell HULL - "Senior Adviser" delegacji, został mianowany w dowód uznania i wdzięczności za 11 letnią działalność jako Min. Spr. Zagr. Ze względu na wiek i stan zdrowia - nie odgrywa w delegacji żadnej roli.

URUGUAY:

Juan Jose SERRATO - b. prezydent. Min. Spr. Zagr.

Juan Carlos BLANCO - Ambasador w U.S.A., b. Min. Spr. Zagr. Reprezentował swój kraj na konferencji w Wersalu i w Lidze Nar.

Cezar CHARLONE - prawnik. B. Min. Pracy. B. Min. Skarbu.

Cyro GIAMBRUNO - przewodn. Kom. Spr. Zagr. Senatu. Z zawodu lekarz i dziennikarz. Był Ministrem Oświaty.

Juan F. QUICHON - dziennikarz, leader partii rządowej.

Roberto E. MACEACHEN - Amb. w Wk. Brytanii. Dyplomata zawodowy. Delegat do Ligi Narodów. Reprezentował swój kraj na wielu konferencjach międzynarod.

Jacobo D. VARELA - b. Min. Spr. Zagr., przewodn. Komitetu Problemów po-wojennych. Reprezentował Uruguay na konferencji w Wersalu i szeregu innych konferencji międzynarod.

VENEZUELA:

do uzupełnienia

JUGOSŁAWIA:

Ivan SUBASIC - Min. Spr. Zagr., opuścił kraj w kwietniu 1941 i przybył do USA. Trzymał się na boku od wszystkich starć wewn. wpływających na zmiany w rządzie in-exile, co łącznie z jego kroackim pochodzeniem wpłynęło na przyjęcie go przez Tito. Nie-komunista ale lewy-radykał, anty-serbski, zwolennik federalnego rozwiązania problemu jugosłowiańskiego.

Sreten ZUJEVIC - Min. Skarbu, człowiek Tito, nie był nigdy w związku z rządem w Londynie.

Stoyan GAVRILOVICH - b. dyr. jugosłow. "Information Center" w New Yorku. Elastycznie i bez skrupułów przerzucił się pro-Tito.

Stanoje SIMIC - Ambasador w Z.S.S.R. Dyplomata zawodowy.

AUSTRALIA:

Rząd jest całkowicie "Labour", a to wobec uzyskania przez partię premiera John CURTIN'a 48 miejsc na 75 w wyborach w sierpniu 1943. Program partii jest bardziej narodowy niż większości innych grup umiarkowane socjal-demokratycznych. Obejmuje on m. i. nacjonalizację niektórych przemysłów, faworyzowanie wysokich ceł dla ochrony rozwijającego się przemysłu, ograniczenie imigracji /tzw. polityka "białej Australii"/.

Przed wojną Australia była blisko związana gospodarczo z Wk. Brytanią /Z. 50% importu i eksportu z Anglią/. Podczas wojny przesunęła się poważnie w kierunku samo-wystarczalności i rozwinęła swój przemysł, specjalnie stalowy, co wpłynęło na zmianę jej pozycji w handlu międzynarodowym.

Politycznie, Australia przybliżyła się do U.S.A. Zbliżenie to wynikało z uświadomienia sobie, że bezpieczeństwo Australii zależy w znacznie wyższym stopniu od USA. niż od Imperium Brytyjskiego. Australia jest wybitnie zainteresowana w problemie wysp Pacyfiku Południowego i żąda oddania jej kontroli nad wyspami z nią sąsiadującymi. Wydaje się że będzie współpracować z USA w kierunku przejęcia kontroli nad japońskimi wyspami na Pacyfiku.

BELGIA:

Rząd koalicyjny pod premierostwem Achille van Acker'a, socjalisty /czynnego pod okupacją niemiecką w ruchu podziemnym/. Gabinet złożony z pięciu socjalistów, 4 liberałów, 6 katolików, 2 komunistów, 1 niezależny. Poprzedni gabinet prowadzony był przez Huberta Pierlot, kat.-konserwatystę, zależnego całkowicie od Brytyjczyków.

Nota: dla porównania: ostatnie wybory w kwietniu 1939 dały w Parlamencie: 72 miejsca katolikom, 64 socjalistom, 33 liberałom, 17 nacjonalistom flamandzkim, 9 komunistom, 4 Rexistom.

Gabinet Acker'a interesuje się przede wszystkim problemami rekonstrukcji przemysłu i wyżywienia. Platforma socjalna umiarkowana, nie nastająca na socjalizowanie.

Finansowo jest Belgia związana z Wk. Brytanią. Układ finansowy z października 1944 ustala sztywny stosunek franka belgijskiego do funta.

Belgia jest i będzie przeciwna każdej formie "trusteeship" nad koloniami. Będzie w tym kierunku głosować z Brytyjczykami.

BOLIWIA:

Czynnikiem decydującym w życiu gospodarczym i politycznym jest cynk. Do 1936 r. wszystko w Boliwii zależało od trzech potentatów cynkowych Simona Patino, Carlosa Aramayo i Mauricio Hichschilda, którzy zarządzili autokratycznie małą warstwą "góry" pochodzenia europejskiego. Indianie, stanowiący olbrzymie gros ludności nie mieli wogół głosu w rządzeniu. /Prawo głosu wyborczego w Boliwii przysługuje wyłącznie piśmiennym, którzy stanowią niecałą 1/5 ludności./

Od 1935 r. szereg "ruchów" narodowościowych usiłował złamać autokratyzm "baronów" cynkowych. Rewolucja 1936 wywołana przez płka. Germania Busch'a wywłaszczyła koncesje Standard Oil i dażyła do przelania części olbrzymich dochodów z kopalni cynku na rzecz mas indiańskich. Po śmierci Buscha jednak rządy przeszły z powrotem w ręce cynku.

W 1943 r., głównie jako konsekwencja masakry robotników strajkujących w kopalniach w Catavi, rząd Prezydenta Penaranda został obalony przez Narodowy Ruch Rewolucyjny /kombinacja oficerów z totalistycznie nastroszonymi zwolennikami kolektywizmu/. Jako Prezydent został zainstalowany Mjr. Qualberto Villaroel. Przewódcy Narod. Ruchu Rewolucyjnego zostali oskarżeni o sympatie pro-Nazi, a USA i szereg państw Ameryki Łacińskiej nie uznało nowego reżimu. Po usunięciu jednak przez Villaroel'a kilku członków rządu i ustaleniu modus vivendi z kompaniami cynkowymi, USA /State Dept./ uznały nowy rząd.

Wybory w lipcu 1944 przywróciły Villaroel'a na stanowisko Prezydenta i dały Narodowemu Ruchowi Rewol. większość w kongresie. Niedługo potem skończyła się i zgoda z firmami cynkowymi. Regime Villaroel'a jasno zadeklarował że nie da się obalić, nawet jeżeli to miało znaczyć, że trzeba będzie zrezygnować z szeregu demokratycznych "cudeńków". Zaraz potem Aramayo został skazany na śmierć z oskarżenia o spisek i przygotowywanie powstania, Hochschild został zmuszony do ucieczki, a Jose Antonio Arze, szef i przewodca Lewo-Rewolucyjnej Partii uciekł do USA, ranny po zamachu dokonanym na jego życie przez nieznanych sprawców. /Wszystko wskazuje ostatecznie na to, że radykalna Partia Lewo-Rewolucyjna współpracuje w USA z Hochschild'em nad przygotowaniem zamachu stanu./

W przeszłości Boliwia była związana wyłącznie z Wk. Brytanią; wszystek cynk był bowiem wywożony do WK. Brytanii dla przetapiania. W ostatnich latach wojenne zakupy USA podważyły ten stan rzeczy, wprowadzając do Boliwii dostateczną ilość waluty obecnej dla zakupu artykułów żywnościowych. Równocześnie Argentyna poczęła się wdzięczyć do nowego regime'u, oferując pożyczki i pomoc w rozbudowie pól naftowych.

Boliwia - podobnie jak cały szereg innych państw Ameryki Łac. - jest więcej zajęta swymi domowymi problemami gospodarczymi niż polityką i stosunkami międzynarodowymi. W San Francisco delegacja boliwijska pójdzie za głosem USA, nie wtrącając się do spraw ogólnopolitycznych.

BRAZYLIA:

Przed 1920 r. Brazylia była formalnie ale nie praktycznie demokracją, Szeroko rozprzestrzeniony analfabetyzm w połączeniu z brakiem politycznej i gospodarczej organizacji wśród szerokich mas doprowadził do stanu, w którym "interesy kawowe" stanu Sao Paulo regulowały wybory i rządy. Inne grupy gospodarcze z Rio Grande de Sul i Minas Gerais podtrzymywały kandydaturę Getulio Vargas'a w wyborach 1930. Wybory te zakończyły się kapitalną klęską Vargas'a, który uzyskał tylko 6% głosów. Zdecydował się wówczas na zamach stanu, po którego udaniu wprowadził dyktaturę. Od tego czasu, w ciągu 15 lat rządów, Vargas wielokrotnie próbował uregulować swoją pozycję, nie uszczuplając jednak swej władzy. W 1934 r. zwołał konwencję konstytucyjną, która przyjęła semi-korporacyjną konstytucję i wyznaczyła go jako Prezydenta do 1938 r. Pod koniec tej kadencji Vargas, chcąc się zabezpieczyć przed porażką rozwiązał Kongres, zawiesił

Konstytucję ogłosił nową, tym razem całkowicie opartą o wzory faszystowskie /10.XI.37/. Pretekstem do tych posunięć było rzekome planowanie rewolucji przez "Integralistów" /brazylijscy nacjonal-socj./ - zresztą popleczników Vargas'a do tej chwili. Konstytucja ta trwa do chwili obecnej.

Ostatnie miesiące przyniosły pewne rozluźnienie w dyktaturze. Oslabiono cenzurę prasy, co natychmiast zostało przez nią wykorzystane dla zaatakowania rządu brazył. i Vargas'a. W wyniku tego, 6go kwietnia 1945 przywróconą została częściowo dawna, bezwzględna cenzura. Vargas ogłosił wybory w najbliższej przyszłości. Jako kandydat anty-rządowy wysunięty został gen. Eduardo Gomez; pro-vargasowcy zaś wysunęli Ministra Spr. Wojsk. Enrico Gaspar Dutra. Jest to niewątpliwy postęp, mimo że wolność organizowania się partii politycznych nie została przywrócona a konstytucja z 1937 r. obalona. W ten sposób np. Vargas posiada w rękach możliwość przywrócenia w każdej chwili pełnej cenzury. Pozatem dość sceptycznie patrzy się w Brazylii na problem dokonania wyborów, a w razie ich wykonywania, na warunki w jakich się będą odbywały.

Brazylia jest największym krajem Ameryki Łacińskiej zarówno od strony obszaru jak i zaludnienia. Finansowa pomoc USA /pożyczki/ umożliwiły jej rozwój i uprzemysłowienie. Wartość jej produkcji przemysłowej dorównuje obecnie wytwórczości rolniczo-hodowlanej.

W San Francisco Brazylia dołączy się prawdopodobnie do Kanady i Australii, sterujących w kierunku uzyskania lepszych pozycji w świecie międzynarodowym jako "mocarstwa średniej wielkości."

KANADA:

Partia liberalna, której przewodzi dzisiejszy premier William Lyon Mackenzie King posiada większość w parlamencie wybranym w 1940 r. Od tego czasu jednak miała kilka porażek w wyborach prowincjonalnych. Główne partie polityczne w Kanadzie to: liberałowie, postępowi konserwatyści i Cooperative Commonwealth Federation. Z innych o pewnej sile i znaczeniu należy wymienić Social Credit Party of Alberta, Labor Progressive Party /komunistyczna/ i reakcyjną Union Nationale, rządzącą w prowincji Quebec /mówiącej po francusku/. Liberałowie i postępowi konserwatyści reprezentują business i interesa klasy średniej. Zasadnicza różnica między nimi polega na podejściu do polityki zagr.; postępowi konserwatyści są zwolennikami ścisłych związków z Wk. Brytanią, liberałowie zaś chcą niezależnej polityki kanadyjskiej, a pod wpływem MacKenzie King'a skłaniają się ku USA. - Social Credit Party /CCP/ ma program socjalistyczny a siłą swą bazuje na rolnikach z zachodu i terenach uprzemysłowionych wzdłuż pogranicza. CCP żąda programowo szerokiej socjalizacji i politykę tą urzeczywistnia w prowincji Saskatchewan, którą rządzi.

Wybory w Kanadzie są oparte o powszechne głosowanie. Istnieją tylko drobne i nieliczne ograniczenia swobód osobistych. Wybory narodowe zapowiedziane są na 11 czerwca 1945.

Życie gospodarcze Kanady związane jest znacznie ściślej z USA niż z Wk. Brytanią. Sytuacja ta pogłębiła się znacznie od chwili wybuchu

wojny a to ponieważ wiele brytyjskich tytułów własności w Kanadzie zostało zlikwidowanych i oddanych Kanadzie jako pokrycie dostaw materiału woj. Równocześnie wiele amerykańskich firm zainstalowało się w Kanadzie, korzystając z pomocy i funduszy USA. Np. projekt Shipshaw Aluminum był sfinansowany przez RFC; General Motors rozszerzył swoje instalacje w oparciu o rządowe kredyty amerykańskie; produkcja masy drzewnej w Kanadzie wzrosła wybitnie wskutek b. wielkich zamówień ameryk.

CHILE:

Rząd jest słabą koalicją sił "demokratycznych". Składa się on z liberałów, radykałów, socjalistów i komunistów. Prezydent Juan Antonio Rios, członek umiarkowanej Partii Radykalnej, zerkał ostatnio w stronę personalnej dyktatury, próbując znaleźć w tym możliwość rozwiązania wielu problemów wytworzonych z powodu mało ustabilizowanej koalicji. Próby te jednak nie dadzą prawdopodobnie rezultatu, prezydent bowiem jest za słaby.

Wybory w marcu 1945 uwydatniły pewien zwrot w prawo. Partia komunistyczna, która zresztą oficjalnie nazywa siebie Nacional-Demokratyczną i która w ciągu ostatnich lat nie wspomniała nigdy w programie o komunizmie, uzyskała kilku więcej posłów.

Chile stosuje aplikację szerokich swobód obywatelskich; brak zupełny cenzury prasy. Wychowanie i oświata kosztem państwa; niemniej 1/4 ludności to analfabeci.

Chile znajduje się w sferze wpływów argentyńskich i wojskowe koła z Buenos Aires wywierają stałą presję na Chile poprzez koła militarne chilijskie i wielkich właścicieli ziemskich.

Poważną rolę w życiu Chile odgrywa kapitał zagraniczny b. mocno zaangażowany w miedź /kontrolowanej przez Anaconda /U.S.A. n.p. zainwestowały w Chile 1/3 wszystkich kapitałów zaangażowanych w Ameryce Łacińskiej. Gospodarcze widoki na przyszłość w życiu po-wojennym Chile nie są dobre, a to ponieważ handel zagraniczny należy w wysokiej mierze od wywozu miedzi i nitratów, w stosunku do których U.S.A. utrzymuje b. wysokie taryfy celne. Nitrały napotkają na poważną konkurencję nitratów syntetycznych. Te trudności gospodarcze też mogą się odbić na życiu wewnętrznym Chile, a to przez stworzenie podatnego gruntu dla argentyńskich i chilijskich ruchów reakcyjnych.

CHINY:

Regime Chiang-Kai-Shek'a można określić jako dążenie do dyktatury, osłabionej przez tarcia wewn. wśród klasy rządzącej, naciski z zewnątrz i małej sprawności i wydajności w pracy.

Teoretycznie okres obecny jest okresem przejściowym, wyrażającym się w opiece Kuomintang'u /partii założonej przez Sun Yat-Sen'a/ opanowanego przez Chiang'a. Praktycznie biorąc, wysiłek Chiang'a mający na celu rozwój samorządu bodaj w skali lokalnej - był i jest minimalny.

Kuomintang jest jedyną partią oficjalną, niemniej komunistom i kilku innym grupom dano miejsca w Ludowej Radzie Politycznej /ciało ściśle doradcze/

Kuomintang wewnątrz rozpada się ostro na dwa skrzydła. Skrzydło konserwatywne pod przewodnictwem braci Chen /tzw. "Klika CC"/ ma w ręku kontrolę partii i policji. Na czele skrzydła postępowego stoi Sun Fo, syn Sun Yat-Sen'a. Rozłam między tymi kierunkami ma u podłoża z jednej strony różnicę poglądów co do swobód obywatelskich, z drugiej zaś uprzemysłowienia i stosunku do mocarstw zachodnich. Liberalowie ciągną ku USA "Klika CC" zaś jest przeciw Zachodowi.

Rząd opiera się głównie na armii, biurokracji i właścicielach ziemskich.

Mniej więcej 1/6 nieokupowanych Chin jest pod kontrolą komunistów /siedziba centralna Yenan/. Na tych obszarach partia komunistyczna jest jedyną dopuszczoną do głosu i stosującą na 100% totalitarne metody rządzenia.

Gospodarczo Chiny są uzależnione w wysokim stopniu od pożyczek zagranicznych i szczątków lend-lease am. Pomoc ta jednak nie zabezpieczyła Chin od inflacji. Przemysł i finanse ameryk. widzą w Chinach na przyszłość duży i dobry rynek zbytu, uwarunkowują jednak stosunki od zaistnienia tam stabilizacji politycznej.

Od dawna mówi się w Chinach o demokracji. Już na marzec 1935 r. planowano zwołanie konstytucyjnego Zgromadzenia Narodowego. Po różnych zwlekaniach zdecydowano zwołać konwencję na 1937 r. wobec wybuchu wojny jednak odłożono wszystko na niewiadomy termin. Ostatnio Chiang oświadczył że proponuje Kongresowi Partijnemu Kuomintang'u zwołanie Zgromadzenia Narodowego na 12 listopada br.

Chiny zostały zaliczone do "Big Five" nie ze względów wojskowych a w uznaniu olbrzymiej ilości ludności i roli jaką mogą ewentualnie odegrać w przyszłości.

Chiny chciałyby ograniczyć zasięg weta wielkich mocarstw z obawy przed Rosją Sow.

COLOMBIA:

Senat i Sejm kontrolowane są przez Partię Liberalną reprezentującą umiarkowany program reform socjalnych /koniec kadencji w marcu 1947/. Prezydent Dr. Alfonso Lopez Pumarejo jest członkiem tej partii /koniec jego kadencji w sierpniu 1946/. Wybory powszechne. 50% ludności - analfabeci. Swobody obywatelskie mocno ugruntowane. Życie gospodarcze uzależnione i skoncentrowane na wywozie kawy do USA. Pozatem dobrze rozwinięta produkcja bananów i niektórych minerałów - nad którymi dominują finanse USA.

Ze względu na bliskość Kanału Panamskiego, Colombia jest obszarem specjalnych, strategicznych zainteresowań ze strony USA. Żaden rząd Colombii któryby prowadził politykę radykalnie przeciwną interesom USA nie mógłby się utrzymać na długo. Colombia ma wolny głos we wszystkich sprawach zasadniczych, pod warunkiem jednak że nie będą one sprzeczne i nie będą kontestować strategicznych interesów USA.

Jak większość państw połudn.-amerykańskich, należy oczekiwać ze

strony Kolumbii podtrzymywania wniosków zdążających do ograniczenia prawa weta ze strony "Wielkiej Piątki", do powiększenia znaczenia Pełnego Zgromadzenia i do podkreślenia roli sprawiedliwości w przeciwstawieniu do siły.

W stosunku do zagadnienia międzynarodowego "trusteeship" dla kolonii, Kolumbia, ze względu na swój pół-kolonialny status jak i stosunek do USA. będzie wg. wszelkiego prawdopodobieństwa taki wniosek popierać.

COSTA RICA:

Prezydent Teodoro Picado-Michalski, członek partii Narod.-Republikańskiej został wybrany w 1944 r. przeciw kandydatowi konserwatystów, b. Prezydentowi Leonowi Cortes Castro. Picado był poparty w czasie wyborów przez własną partię, przez United Fruit Growers Company, przez dyktatora sąsiedniej Nicaragua i przez Popular Vanguard /partię polityczną/ Popular Vanguard została zorganizowana jako następczyni Partii Komunistycznej rozwiązanej w 1943 r.

Życie gospodarcze Costa-Rica uzależnione jest od wywozu kawy i bananów do USA. Produkcja ta znajduje się głównie w rękach małych, niezależnych farmerów.

Polityka zagraniczna Costa Rica /podobnie jak to ma miejsce w innych państwach Ameryki Centralnej/ musi się dostosowywać do USA we wszystkich sprawach dotyczących bezpieczeństwa strategicznego; w innych natomiast dziedzinach ma /teoretycznie/ wolną rękę działania.

W San Francisco, Costa Rica będzie działała podobnie do innych państw Ameryki Łacińskiej.

KUBA:

Po 10 latach dyktatury /najprzód przez kukielkę-Prezydenta, później pod własną firmą/ Fulgencio Batista poczuł się na siłach do zgodzenia się na przeprowadzenie wolnych wyborów w maju 1944 r. Wynikiem było kapitalne zwycięstwo opozycji prowadzonej przez Ramona Grau San Martina, który został wybrany Prezydentem. Partia Grau'a "Prawdziwa Partia Rewolucyjna" jest zdecydowanie anti-imperialistyczna i gorąco narodowa.

Batista opierał się na wojsku, policji, Partii Komunistycznej i tych związkach, które ona kontrolowała. Część zwolenników Batista - nienazbyt uprzejmie nastrojonych do demokracji - miała zamiar obalić wynik wyborów przez dokonanie zamachu stanu. Zapobiegł temu Departament Stanu USA /który swego czasu użył Batista do wyrzucenia Grau'a i spotkał się z falą oburzenia i protestów w USA/, który dał do poznania że tym razem kontrrewolucja nie jest wskazana, a to przez zaproszenie Grau'a do USA i zastosowanie do niego protokołu 1-ej klasy.

Do 1934 r. USA miały prawo bezpośredniej interwencji w politykę Kuby na zasadzie tzw. Platt Amendment. W 1934 r. akt ten został skasowany, ponieważ jednak życie gospodarcze Kuby jest całkowicie uzależnione od wywozu cukru do USA, bardziej bezpośrednie środki kontroli nie były potrzebne.

Przemysł cukrowy Kuby jest kontrolowany przez finansjerę U.S.A.

CZECHOSŁOWACJA:

Rząd Czechosłowackiej Republiki jest właściwie fikcją legalności. Prezydent Benes zrezygnował z urzędu w październiku 1938 r. Na jego miejsce, legalnie i po myśli konstytucji przyszedł Emil Hacha, który został uznany przez Francję, Wk. Brytanię i U.S.A. Po okupowaniu Czechosłowacji przez Niemców Hacha pozostał Prezydentem tzn. Protektoratu Czesko-Morawskiego. Po wybuchu wojny w 1939 r. Francja uznała beneszowski Komitet Narodowy, a w lipcu 1940 Komitet ten został uznany przez Wk. Brytanię jako Tymczasowy Rząd Czesko-Słowacki. W rok później Rząd ten uzyskał pełne uznanie. Wówczas, w Londynie, Benes, utworzył pełny gabinet w skład którego wchodził: jego narod.-socjaliści, socjal-demokraci, katolicy i konserwatywni ludowcy. Jako Parlament na wygnaniu uznano Radę Państwa złożoną z 40 członków. Po agresji niem. na Rosję Sow. i podpisaniu paktu czechosow. z lipca 1940, włączono ponadto w skład gabinetu komunistów.

Benes, który od dawna manewrował "na Rosję" jeszcze silniej począł orientować czeską politykę na Moskwę, starając się równocześnie o utrzymanie jaknajbliższych stosunków z Wk. Brytanią. W konsekwencji - z chwilą gdy Rosja Sow. uznała polski i jugosłowiański rząd na wygnaniu za jej nieprzyjazne, p. Benes natychmiast "ochłodził" stosunki z tymi rządami. Natychmiast też podpisał on bilateralny sojusz wojskowy z Rosją Sow. jak i jakiś - dotychczas bliżej nieznaną - układ gospodarczy. Odnosnie tego ostatniego można przypuszczać, że Rosja Sow. pochłonie całą nad-produkcję przemysłową czechosłowacką.

Jest logicznem w tym układzie stosunków, że po zreorganizowaniu gabinetu w kwietniu 1945 r. komuniści zadominowali w Rządzie Czeskim.

Dwóch vice-premierów: Vilian Siroky i Klement Gottwald to komuniści /przyczem drugi z nich jest wieloletnim funkcjonariuszem Kominternu/ Ministrem Spr. Wewn. jest Vaclav Nosek /długo nad policją/ - także komunista, Ministrem Obrony Narodowej jest Gen. Svoboda, b. dca czeskiej brygady przy Armii Czerwonej. W sumie komuniści mają 7 miejsc w rządzie, podczas gdy żadne inne stronnictwo nie ma więcej jak 3.

Należy się liczyć z decentralizacją przyszłej Czechosłowacji. Ruś Podkarpacka wniosła żądanie inkorporacji do ZSSR; decentralizacja po-
zatem wzmocni pozycję komunistów, którzy dominują nad Słowackim Komitetem Narodowym.

REPUBLIKA DOMINICA:

Jest uzależniona od USA do tego stopnia, że pieniądzem państwowym jest dolar am.

EQUADOR:

Obecny rząd z Prezydentem Jose Maria Velasco Ibarra doszedł do władzy w maju 1944 r. dokonując przewrotu, który obalił dyktaturę Arroyo Del Rio. W lipcu 1944 wybrano zgromadzenie konstytucyjne, a Alians Demokratyczny popierający Velasco Ibarra uzyskał 60 miejsc na 90.

Zgromadzenie zatwierdziło Ibarra jako Prezydenta, przyjęło demo-

kratyczną konstytucję i wprowadziło postępowe ustawy ośnośnie pracy. Ibarra podtrzymuje wolność prasy, słowa i zebrań mimo wysiłków niektórych z jego zwolenników /komunistów/ dążących do ograniczenia tych wolności. Wybory do Kongresu odbędą się w 1946 r.

Rząd Ibarra jest nominalnie socjalistyczny; opiera się on głównie na masach indiańskich.

Gospodarka Equadoru polega głównie na wywozie produktów rolniczych, z kakao na 1-szym miejscu, pewnej ilości minerałów i kapeluszy panamskich. Przed wojną gros wywozu szło do Wk. Brytanii; obecnie 75% zabiera U.S.A. resztę głównie Argentyna.

EGIPT:

Posiada nominalną niepodległość do 1922 r. kiedy Wk. Brytania zmieniła status protektoratu nad Egiptem na sojusz. Przymierze to jednak daje Brytyjczykom prawo utrzymywania w Egipcie garnizonów wojskowych /dla osłony Kanału Sueskiego/. Niezależność Egiptu w sprawach polityki międzynarodowej jest zupełnie teoretyczna.

W sprawach wewnętrznych niezależność Egiptu jest wątpliwa, Wk. Brytania bowiem stale interweniuje, czasem wprost, czasem przez króla, czasem przeciw królowi /jak np. w wypadku Farouk'a/. Od lat wszystkie mniej więcej uczciwe wybory kończyły się zwycięstwem Wafd /partia narodowa/ której przewodził Zagloul Pasha a ostatnio Nahas Pasha. Za każdym razem jednak rządy Wafd były usuwane i zastępowane przez polityków wygodniejszych brytyjczykom.

Obecny rząd jest koalicją małych grup politycznych bez istotnego znaczenia, których charakterystyką jest gotowość do podporządkowywania się żądaniom brytyjskim. Premierem jest członek partii Saadist, która powstała w 1938 r. z rozłamu w Wafd.

Delegacja egipska w San Francisco pójdzie na 100% za głosem brytyjskim.

Podstawą gospodarczą Egiptu jest bawełna, której 5/6 zabiera Wk. Brytania. Handel egipski jest kontrolowany przez banki bryt. i greckie.

Ostatnio Egipt podpisał z Wk. Brytanią umowę finansową, włączającą go w "sterling bloc area" tj. w handlowy system brytyjski brojący swoich rynków przed zalewem dolara am.

Ze względu na znaczenie Suez i Aleksandrii "opieka" bryt. nad Egiptem będzie zapewne trwała tak długo, jak długo istnieć będzie Imperium Brytyjskie.

Jedyną niezależną działalnością polityczną Egiptu było ostatnio stworzenie Ligi Arabskiej, - ruchu zdążającego do zjednoczenia i współpracy Państw muzułmańskich, aby w ten sposób wzmocnić ich pozycję w stosunku do Wk. Mocarstw.

EL SALVADOR:

W maju 1944 r. krwawa dyktatura gen. Maximiliano Hernandez Martinez'a

została obalona przez rewoltę mas, ale już w październiku tego roku grupa oficerów Hernandez'a z płk. Osmin Aguirre Salinas'em na czele dokonała udanej kontr-rewolucji i po krwawej "czystce" przeciwników objęła władzę.

Początkowo żadne z państw połudn. i półn. Ameryki nie uznało formalnie nowego regime'u /poza Hondurasem, który pod dyktatorskimi rządami Tiburcio Carias Andino zawarł z El Salvador pakt wzajemnego zabezpieczenia przed rewolucjami/. Przewodnictwo w akcji nieuznania nowego regime w El Salvador objął State Dep. U.S.A.

Równocześnie został stworzony rząd "in-exile" złożony z demokratycznie myślących uchodźców politycznych, żyjących w Meksyku i Guatemali.

Polityka Amerykańska jednak często na pastym jeździ koniu. Kiedy płk. Aguirre Salinas przeprowadził wybory, a jedyny kandydat na Prezydenta gen. Castaneda Castro został wybrany "olbrzymią większością", ten sam State Dep. postanowił zmienić swą dotychczasową politykę w stosunku do El Salvador i nie tylko sam uznał legalność Castaneda Castro i nowego rządu ale i począł wywierać nacisk na inne państwa Ameryki Łac. aby postąpiły podobnie. Wydaje się że State Dep. otrzymał od Castaneda Castro jakieś gwarancje co do stosowania liberalniejszych metod rządzenia, faktem jest bowiem, że szereg uchodźców politycznych powróciło do El Salvador.

Życie gospodarcze El Salvador bazuje się na wywozie, w którym kawa zajmuje 9/10. Olbrzymie gros tego wywozu zabierają U.S.A.

Głos El Salvador w San Francisco pójdzie według wszelkiego prawdopodobieństwa za U.S.A.

ETIOPIA: /Abisynia/

Znajduje się w pewnym sensie pod okupacją armii bryt. Układ Wk. Brytanii z Haile Selassie przewiduje prawo Etiopii angażowania obcych /nie brytyjskich/ doradców, przez co należy rozumieć USA i prawo prowadzenia samodzielnej polityki zagranicznej. Praktycznie biorąc jednak niezależność Etiopii jest pod znakiem zapytania, kraj ten bowiem jest odcięty fizycznie od świata /jedyna linia kolejowa Djibuti-Addis-Ababa jest pod brytyjską kontrolą, pozatem zaś, za wyjątkiem francuskiego Somalilandu, Etiopia jest otoczona terytoriami znajdującymi się całkowicie pod brytyjską kontrolą.

W sumie wydaje się, że Etiopia jest w zupełności uzależniona od Wk. Brytanii w swym zewnętrznym jak i wewnętrznym życiu. Pewną niezależność mogłaby ona uzyskać tylko w wypadku odzyskania Erytrei /zabranej w końcu XIX w. przez Italię/.

W San Francisco Etiopia pójdzie za głosem brytyjskim.

FRANCJA:

Rząd Prowizoryczny de Gaulle'a ma w ręku zarówno ustawodawstwo, administrację jak i wojsko. Rząd ten zasięga rady Zgromadzenia Konsultatywnego, nie będąc jednak wobec tego ciała odpowiedzialny. Zgromadzenie nie było wybrane a wyznaczone przez de Gaulle'a w porozumieniu z różnymi partiami

politycznymi, organizacjami podziemnymi i grupami gospodarczymi, które wysunęły swych delegatów.

Gabinet de Gaulle'a składa się z chrześc. demokratów, socjalistów, komunistów, partyj Socjalno-Radykalnych i Niezależnych Grup Resistance. Sam de Gaulle znajduje najsilniejsze oparcie w Chrześc. Demokratach.

Partia Socjalistyczna - wysuwa program reform gospodarczych i finansowych i szerokie unarodowienie przemysłu i kredytów. Partia ta jest zdecydowanie anty-klerykalna. Do jej przewodców należą m.i.: Daniel Mayer, młody dziennikarz "Undergroundu", Feliks Govin - obrońca Bluma w Riom, Vincent Auriol - członek gabinetu Front Populaire Bluma. Partia ta chce powrotu do dawnego systemu parlamentarnego. Jej głównym organem prasowym jest "Le Populaire".

Partia komunistyczna - była negatywnie ustosunkowana do de Gaulle'a aż do chwili podpisania przez niego paktu wzajemnej pomocy z Z.S.S.R. Okres sielanki od tej chwili załamał się, kiedy de Gaulle ustosunkował się krytycznie do "decyzji" Yałty.

Miedzy człowych przewodców partii należy zaliczyć Maurice Thorez i Jacques Duclos'a.

Głównym organem prasowym jest "L'Humanite".

Partia Radykalno-Socjalistyczna: była najliczniejszą partią przed wojną. W gruncie rzeczy o programie centrowym, głosi w swym programie umiarkowanie i powrót do parlamentaryzmu. Przewodcy: Jules Jeanneney, Pierre Cot i Paul Bastid.

Chrześc.-Demokracja - /katolicy/ - jest nową partią polityczną wyrosłą z "undergroundu". Jej przewodcą jest aktualny Min.Spr. Zagr. George Bidault. Przed wojną katolicy nie byli zorganizowani w partię polityczną. Ich gros wchodziło w skład albo partii konserwatywnej albo prawo-zachowawczych, które zostały usunięte z widowni politycznej za popieranie Petain'a. Organ prasowy "L'Aube".

Niezależne grupy /resistance/ składają się z dwóch odłamów: Front National, kontrolowany przez komunistów i Ruch de la Liberation National który jakkolwiek niezależny i częściowo pro-de Gaulle skłania się ku socjalistom.

Ponieważ dawna konstytucja III Republiki nie działa, Francja znajduje się w próżni konstytucyjnej. Wybory powszechne mają się odbyć po repatriacji jeńców wojennych. Prawo głosu, dawniej ograniczone tylko do mężczyzn, jest obecnie powszechne. Prasa teoretycznie wolna, praktycznie ostro kontrolowana przez de Gaulle'a, tak, że wojenne pojęcie "kontrola wiadomości wojskowych" zamieniła się w "wojskową kontrolę wiadomości."

GRECJA:

Rząd grecki jest koalicją partii Centrum i prawicy i opiera się o armię bryt. i prawą część armii greckiej uzbrojonej przez Brytyjczyków. Najważniejsza grupa polit. Grecji EAM kontrolowana w większości przez komunistów, ale obejmująca i część elementów niekomunistycznych, nie jest w

rzędzie reprezentowana.

Grecja zajmowała zawsze sporo miejsca w polityce brytyjskiej, nie dziwnego więc że i tym razem interwencja bryt. w wojnie domowej stanęła po stronie prawicy, która opowiadała się zawsze za Wk. Brytanią. Niemniej po zwalczeniu EAM rozwinęła się za kulisami rządu nowa walka pomiędzy zwolennikami Króla Jerzego II a temi konserwatystami, którzy odnoszą się do niego z niechęcią. Ta walka zadecydowała o wyrzuceniu z premierostwa gen. Plastiras'a i zastąpieniu go adm. Voulgaris, ostrego reakcjonistą, znanego z brutalnego zduszenia buntu EAM we flocie greckiej w 1944 r.

Podobnie jak poprzedni, rząd Voulgaris'a był wyznaczony a nie wybrany. Ostatnie wolne wybory odbyły się w 1936 r. i zakończyły zupełnym impasem pomiędzy rojalistami z liberałami. Wkrótce potem, przy pomocy króla, rządy objął gen. Metaxas /którego partia nie miała większego znaczenia w życiu polit. Grecji/, który z miejsca przeszedł na system dyktatorski. System ten obumarł dopiero na uchodźstwie, przez stopniowe przyjmowanie do Gabinetu przedstawicieli innych partii.

Jedną z konsekwencji wojny domowej było ustanowienie regenta, arcybiskupa Damaskinos'a. Regent ten ma teoretyczne prawo powoływania rządu wspólnie z Radą Narodową, praktycznie biorąc jednak decyduje o tem Ambasador brytyjski.

Gen. Plastiras ogłosił na krótko przed usunięciem go z urzędu, że do zakończenia wojny z Japonią nie będzie w Grecji wyborów. Wiele wskazuje na to, że Voulgaris nie zmieni tego zarządzenia.

Przez ostatnie 75 lat Grecja była posłuszną służką City, finansowego centrum Wk. Brytanii. Pożyczki z City b. wysoko oprocentowane ciążyły nad życiem gospodarczym Grecji. Bankowość i żegluga grecka były całkowicie niemal uzależnione od brytyjskich, wszystkie zaś prawie zakłady użyteczności publicznej były w rękach bryt.

Grecja będzie szła nadal za Wk. Brytanią.

GUATEMALA:

Po 13 latach dyktatorskich rządów Gen. Jorge Ubico został zmuszony do zrezygnowania z Prezydentury w VII.1944. Próbował on zatrzymać w ręku kontrolę nad krajem przez przekazanie władzy popierającym go kołom wojskowym z gen. Federico Ponce, manewr ten jednak nie udał się. W październiku 1944 Ponce został obalony, władzę zaś przejęła "junta" złożona z dwóch wojskowych, mjr. Francisco Javier Arana i kpt. Jacobo Arbenz i jednego cywilnego Jorge Toriello. Pod nadzorem tej "junty" przeprowadzono powszechne wybory a Zgromadzenie Konstytucyjne włożyło nową konstytucję. Prezydentem został wybrany Juan Jose Arevalo, który powrócił z długiego uchodźstwa politycznego w Argentynie i objął stanowisko 15 marca 1945.

Obecny rząd opiera się o masy indiańskie. Planuje szerokie reformy socjalne. Jest zwolennikiem unii pięciu republik Ameryki Środkowej.

Kraj ma przeszło 80% analfabetów, nie mówiących po hiszpańsku. Dochód roczny około 32 dol. na głowę.

Podstawą życia gospodarczego jest wywóz kawy i bananów, z czego połowa

szła do U.S.A.

Guatemala pójdzie za głosem U.S.A.

HAITI:

W okresie 1916 - 1930 Haiti była okupowana przez piechotę morską U.S.A. W tym okresie funkcjonowało kolejno kilka rządów marionetkowych wybieranych na podstawie tzw. "Konstytucji Roosevelta". Rządy te de facto były całkowicie uzależnione od rozkazów władz wojskowych okupacyjnych. Stosunki między okupantami a ludnością nie były dobre. Dopiero Prezydent Herbert Hoover zakończył ten nienormalny stan rzeczy wycofując wojsko amerykańskie.

Ordynacja wyborcza przewiduje prawa głosu tylko dla właścicieli nieruchomości, umiejących czytać i pisać. Znaczy to że głosuje około 10% ludności /85% analfabetów/, która to klasa dominuje nad życiem Haiti.

Podstawą życia gospodarczego jest wywóz kawy, cukru i bananów /w tym kawa około 50% z czego połowę zabierają U.S.A.

Haiti pójdzie za głosem U.S.A.

HONDURAS:

Od 1932 r. dyktatura Tiburcio Carias Andino. W 1944 r. podczas fali wstrząsów rewolucyjnych w Ameryce Centralnej regime Andino zachwiał się, jednak podparty bronią z lend-lease utrzymał się przy władzy.

Honduras należy do grupy tzw. republik bananowych. Wywóz bananów jest zmonopolizowany przez United Fruit Company /USA/ która finansuje i podtrzymuje dyktaturę.

Honduras pójdzie za głosem USA.

INDIE:

Indie są w gruncie rzeczy największą kolonią na świecie, mimo że Brytyjczycy nie chcą ich tak nazywać. Czteryście milionów ludności i prawie że najniższy poziom życia na świecie. Wk. Brytania rządzi Indiami przez górną ich warstwę: książąt, właścicieli ziemskich i bankierów.

Tzw. Rząd Centralny jest prowadzony przez brytyjskiego Vice-Króla który ma do pomocy Radę Wykonawczą, złożoną z wyznaczanych przez niego ludzi o b. wysokich uposażeniach /wyższych niż członkowie rządu bryt./

Od 1939 r. samorząd wprowadzony w 1937 r. bardzo zresztą ograniczony co do sfery działania, nie funkcjonuje w gros prowincji. Swobody obywatelskie /zawsze zresztą ograniczone/ zostały b. poważnie uszczuplone od początku wojny.

Narodowy Kongres Indyjski: jest największą z istniejących partią polityczną. Po wyborach prowincjonalnych 1937 r. Kongres uzyskał przeważającą liczbę głosów w siedmiu prowincjach na jedenaście, a w 8 stworzył gabinety. Wszystkie te rządy prowincjonalne dymisjonowały w 1939 r. kiedy vice-król ogłosił Indie jako kraj biorący udział w wojnie bez uzyska-

nia na to uprzednio zgody Hindusów. Od sierpnia 1942 władze brytyjskie uznały Kongres za organizację nielegalną; większość leaderów Kongresu siedzi po dziś dzień w więzieniach brytyjskich.

Kongres łączy w sobie elementy kapitalistyczne prawicowe z lewymi socjalistami. Zjednoczenie to oparte jest o ideologię niepodległości Indii. Od strony religijnej Kongres obejmuje zarówno Hindusów jak i Muzułmanów. Przewodniczący Kongresu np. Maulana Abul Kalam Azad jest muzułmaninem. Gandhi mimo że nie jest członkiem Kongresu jest jedno-osobową instytucją wywierającą wielki wpływ na niego; ma on poparcie grup kapitalistycznych. Nehru /ciągle w więzieniu/ mimo że reprezentuje postępowe skrzydło Kongresu podporządkował się politycznie Gandhitemu.

Liga Muzułmańska: jest drugą z rzędu pod względem wielkości i znaczenia partią. Przewodcą jej jest Moahammed Ali Jinnah, swego czasu członek Kongresu. Liga głosi także hasła niepodległości Indii z tem jednak że żąda równocześnie podziału Indii na dwa odrębne narody, Hindusów i Muzułmanów /hasło Pakistan/. Wybory powszechne w 1937 r. nie przyniosły Lidze większości nawet w prowincjach zaludnionych w przeważającej większości przez Muzułmanów; od tego czasu jednak wzrosła na znaczeniu.

Wysuwanie hasła Pakistan przez Jinnah'a jest rozumiane i interpretowane jako manewr taktyczny, mający na celu zdobycie większej ilości miejsc w rządzie. Liga opiera się głównie o Muzułmanów, właścicieli ziemskich.

Hindu Mahasabha - jest odpowiednikiem Ligi Muzułmańskiej ze strony Hindusów: opiera się głównie na Hindusach, właścicielach ziemskich.

Partia Socjalistyczna Kongresu: - współpracowała z Kongresem jako jego lewe skrzydło. Od kiedy jej przewodcy poszli do więzień lub za-konspirowali się w podziemiu - trudno określić jej siłę.

Partia komunistyczna - jest nieliczna, ale wzrastająca na siłach od chwili zalegalizowania jej w 1942 r. Posługuje się taktyką używania haseł Kongresu. Ostatnio, po myśli tezy sowieckiej połączenia całego świata muzułmańskiego, opowiedziała się za Pakistanem.

Indie są podzielone na Indie Brytyjskie i 562 małe państewka indyjskie r-ządzone przez udzielnych książąt i lokalne wielmoże. Te 562 państewek obejmuje około 90 milionów ludności.

Gros ludności w Indiach jest wiejskie, przyczem olbrzymia jej większość, pracuje jako dzierżawcy rolni. Przeciętny roczny dochód takiego robotnika rolnego wynosi około 12 dol. z której to sumy odliczyć trzeba jeszcze 1.50 dol. podatków i dzierżawy.

Ogólno-Indyjska Kisan Sabha - jest centralną organizacją związków rolnych. Liczebnie mała, organizacja ta posiada poważne wpływy. Przez długi czas organizacja ta była pod wpływem komunistów, podczas wojny jednak, od chwili gdy ogłosiła na Kongresie hasło że wojna ta nie jest wojną ludu, - odsunęła się od komunistów.

Wk. Brytania jest dłużnikiem Indii i dług osiągnął sumę 4 bilionów dolarów /zablokowanych, co oznacza że Indie mogą odzyskać tą sumę tylko

w formie zakupu towaru brytyjskiego /o ile oczywiście Wk. Brytania może i chce coś sprzedać/.

Od strony gospodarczej Indie są w dalszym ciągu terenem dostarczającym Wk. Brytanii surowców /juta, bawełna, nasiona oleiste itp./ Równocześnie zaś są Indie i rynkiem zbytu dla Wk. Brytanii mimo różnych bojkotów i ochrony powiększającego się przemysłu tekstylnego.

Niezależnie od naprężonych stosunków między Indiami i Wk. Brytanią delegacja indyjska pójdzie za głosem brytyjskim.

IRAN:

Monarchia konstytucyjna. W ciągu ostatnich 40 lat Iran wahał się pomiędzy parlamentaryzmem a dyktaturą. Źródła ropy naftowej i pozycja strategiczna Iranu decydowały o naciskach brytyjskich i rosyjskich na wpływowych i łatwych do kupienia szachów i mniej ustępliwy parlament /Mejlis/

W przeszłości WK. Brytania i Rosja rywalizowały z sobą o wpływy i kontrolowanie Iranu. Były jednak momenty kiedy współpracowały na tym terenie. Według traktatu z 1907 r. Wk. Brytania kontrolowała południe Iranu, Rosja północ. Po rewolucji 1917 r. Wk. Brytania rozciągnęła swoją kontrolę na cały kraj, już jednak w 1919 r. powstanie w Iranie, poparte przez anty-imperialistycznych bolszewików odepchnęło Brytyjczyków nad zatokę Perską, pozostawiając na miejscu tylko kontrolowaną przez Brytyjczyków Anglo-Iranian Oil Company, mającą kontrolę nad wszystkimi prawie źródłami ropy. Przy pomocy Rosji Riza Khan Pehlevi ogłosił się szachem i wziął się do przeorganizowywania kraju na turecką modłę Kemal'a. W reorganizacji tej wziął m.i. udział rzeczoznawca finansowy ameryk. Dr. A. C. Millsaugh /na zaproszenie Pehlevi/ który w Iranie przebywał aż do 1944 r.

W czasie wojny obecnej, Iran znów wypłynął na powierzchnię. Po agresji Niem. na Sowiety, Iran stał się główną drogą dostaw materiału wojennego dla Rosji. W wyniku wojska bryt. i sow. wspólnie okupowały Iran /Rosja na północy, Brytyjczycy na południu/. Szach został oskarżony o współpracę z Niemcami, i zmuszony do abdykacji na rzecz syna.

Deklaracja teherańska z grudnia 1943 r. /podobnie jak preambule do układu bryt.-ros. z 1907 r./ gwarantuje niepodległość i integralność Iranu. Tekst ten narażony był na próbę w 1944 r., kiedy to Rząd Irański odmówił koncesji naftowych w półn. części kraju, Anglikom, Amerykanom i Rosji. Wynikiem były masowe demonstracje tłumów i niezwykle gwałtowna kampania prasy sowieckiej. Wojska sow. rozbroiły i internowały oddziały irańskie wojskowe w Tabriz a Rząd Iranu podał się do dymisji. Wówczas parlament uchwalił ustawę kwalifikującą między zbrodnie kryminalne negocjowanie na temat nafty przez urzędników państwowych Iranu aż do zakończenia wojny. To wszystko razem nie powstrzymało Rosji Sow. od wywierania presji na Iran, od atakowania Mejlis /parlamentu/ ani od wysiłków nad zbudowaniem w Iranie pro-sowieckiej partii. Przewodcą tej partii, Tudeh /partia popularna/ jest członek skorumpowanej rodziny książęcej Q'Alar, wyrzucony swego czasu z Iranu przez Riza Khana.

Można przypuszczać że jak długa wojska bryt. będą na południu Iranu, a wojska amerykańskie rozsiane w sferze sowieckiej, interweniowanie Rosji w sprawy wewnętrzne Iranu nie przekroczy granicy jakiejś takiej przyzwoitości

Jak długo zaś oddziały sow. będą w północnej części Iranu, tak długo wojska bryt. nie opuszczą południa.

Równocześnie można założyć że jak długo Teheran będzie zajęty przez armię czerwoną, a dochody Iranu uzależnione będą od Brytyjczyków, kraj ten będzie tylko instrumentem w rozgrywce polityki sił światowych.

IRAQ:

W rozbiórce Imperium Ottomańskiego, Wk. Brytania miała na widoku dwa wielkie cele: 1/ drogę na Indie i 2/ ropę naftową. Dla obu tych problemów Iraq był pozycją kluczową. Dlatego też Wk. Brytania zapewniła sobie mandaty w Iraqu /Mezopotamia/ w Transjordanii i Palestynie, połączenie to bowiem dawało jej drogę lądową od Morza Śródziemnego po Zatokę Perską. Nie poprzestając na tem Wk. Brytania zażądała dla Iraqu obszarów mosulu znajdujących się na pograniczu tureckim, których to ropo-nośnych terytoriów domagała się również Turcja. Mustafa Kemal poparł te żądania odsprzedaniem szeregu koncesji ropnych Amerykanom. Nie przeszkodziło to wprawdzie Brytyjczykom w uzyskaniu pól naftowych Iraqu, zmusiło niemniej Royal Dutch Shell do przyjęcia udziału amerykańskich koncesjonariuszy Kemal'a. Ponadto zmusiło to Brytyjczyków, chcących stworzyć sobie lepszą pozycję w terytorialnych żądaniach Iraqu do zamiany mandatu nad tym krajem na alians. Taki układ został zawarty prowizorycznie w 1922 r. a ostatecznie w 10 lat później.

Zmiana ta nie wpłynęła w żaden sposób na wewnętrzną i zewnętrzną politykę Iraqu, który nadal pozostał instrumentem bryt. polityki na Środkowym Wschodzie. Ten stan rzeczy trwał b. długo, nigdy nie zagrożony poważnie i mimo szeregu pomniejszych rewolt o charakterze anty-brytyjskim.

Dom panujący w Iraqu ma pretensje i ambicję przewodzenia federacji pan-arabskiej, skupionej wokół "większej Syrii", w skład której wchodziłyby Syria, Liban, Palestyna, Transjordan i Iraq. Prawdopodobnie zależność irackiego domu panującego od Brytyjczyków uniemożliwi zrealizowanie planu, a przewodztwo takiej federacji przypaść może dość niezależnemu Ibn Saud z Saudi Arabii, z Faroukiem Egipskim /najbogatszy i najmniej zależny od Wk. Brytanii kraj wśród państw arabskich/ na czele.

Gospodarczo Iraq zależy od wywozu ropy naftowej / 4/5 / i daktyli /drugi producent świata/ Kraj jest monarchią konstytucyjną, co zresztą jest bez większego znaczenia skoro zarówno król jak parlament słuchają ślepo Brytyjczyków.

LIBERIA:

Nominalnie Republika murzyńska, rządzona przez 2% ludności zamieszkującej wybrzeże.

Kraj całkowicie pod wpływem U.S.A. Praktycznie biorąc jest "kolonią" interesów gumowych Ford-Firestone, które założyły tam w 1926 r. plantacje gumy w celu rozbicia ograniczeń kartelu brytyjsko-holenderskiego. Życie gospodarcze Liberii w przyszłości jest poważnie uzależnione od ułożenia się stosunków pomiędzy produkcją gumy naturalnej i syntetycznej. Jeżeli guma naturalna będzie odgrywała nadal jakąś poważniejszą rolę to nie ulega wątpliwości, że USA dadzą gumie liberyjskiej preferencje nad malajską, to zaś ma olbrzymie znaczenie jeśli się weźmie pod uwagę że

USA są największym rynkiem zbytu dla gumy.

Główną partią polityczną jest "True Whig Party", która wzięła swą nazwę po partii Henry Clay'a, w pewnym sensie założyciela kraju. Partia ta sprawuje władzę bez przerwy od 1878 r. a składa się z dominującej nad życiem Liberii inteligencji, w głównej mierze murzyńskich przybyszów z USA.

Nie jest wykluczone że USA będzie chciała stworzyć w Liberii stałą bazę militarną USA.

LUXEMBURG:

Wk. Ks. Luxemburg jest monarchią konstytucyjną z parlamentem powstającym z wyborów powszechnych. Obecny Rząd jest koalicją konserwatystów katolickich ze socjalistami, przyczem pierwsi mają przewagę. W ostatnich wyborach w 1937 r. katolicy uzyskali 25 głosów a socjaliści 18 na ogólnych 55.

Przed I wojną światową Luxemburg należał do niemieckiej unii celnej. Kiedy tą organizację rozwiązano w 1918 r., Luxemburg zawarł unie celną i monetarną z Belgią. Ta unia gospodarcza wpływa decydująco na dostosowanie polityki zagranicznej Luxemburgu z Belgią; znaczy to że we wszystkich poważniejszych sprawach Luxemburg pójdzie za głosem Wk. Brytanii.

Od strony gospodarczej Luxemburg reprezentuje największą na świecie produkcję, na głowę, żelaza i stali, zajmując 10te miejsce w hierarchii światowej tej produkcji.

MEXICO:

Od chwili obalenia Porfirio Diaz polityczne życie Meksyku charakteryzuje rewolucyjna ideologia nie poparta w praktyce równie rewolucyjnymi poczynaniami. W program rewolucyjny Meksyku wchodziły m.i. anty-klerykalizm, reforma rolna, walka z kapitałem obcym, popieranie związków zawodowych, obrona interesów szerokich mas indyjskich przed hiszpańskimi klasami "góry". W sumie jednak można stwierdzić, że największy nacisk położono na anty-klerykalizm, zaniedbując inne odcinki.

Najlepszą z tych jakie Meksyk miał administrację, była uparcie postępową administracja Gen. Lazaro Cardenaz. Jego następca gen. Manuel Avila Camacho, wprowadził tendencję uspokojenia zarówno krajowych jak i obcych kapitałów.

Politycznie Meksyk jest krajem mono-partyjnym. Meksykańska Partia Rewolucyjna ma właściwie monopol na sprawowanie władzy. Wewnątrz partii jednak poglądy są silnie zróżniczkowane. Są w niej komuniści, reakcyjni militaryści, postępowcy pracy, agrariusze, intelektualisci i narodowi businessmeni.

W tych warunkach linia polityczna partii zależy w wysokim stopniu od równowagi sił wewnątrz partii w danym czasie. Inne partie polityczne mają prawo życia i stawania do wyborów, jest to jednak wysiłek skazany z góry na niepowodzenie, liczenie bowiem głosów jest przywilejem Meksykańskiej Partii Rewolucyjnej.

Głównymi artykułami wywozu są nafta i srebro. Nafta jest prowadzona przez monopol rządowy /Pennex Petroleos Mexicanos/.

W Meksyko City istnieje niemal kompletna wolność prasy, słowa i zebrań. W różnych częściach kraju jednak, lokalni przewodcy stosują zasady prawie dyktatorskie, przy głębokim nieraz uniezależnieniu się od władz centralnych.

W zasadniczych sprawach politycznych, Meksyk podziela poglądy U.S.A. /główny rynek zbytu, finansowe poparcie itp./ W innych, drobniejszych sprawach wykazuje pewną niezależność; często staje na czele opinii małych republik środkowo i południowo amerykańskich.

Podczas domowej wojny hiszpańskiej, Meksyk wydatnie popierał Republ. Hiszp.; do dziś dnia nie uznaje on regime'u Franco.

HOLANDIA:

Rząd premiera Pieter S. Gerbandy /Kalwin/ jest konserwatywną koalicją katolików, Chrześ.-Hist. /luteranie/ i Partii Anty-Rewol. /Kalwini/. Socjaldemokraci, mimo że reprezentują liczebnie drugą partię w Holandii zostali z gabinetu usunięci. Ostatnie wybory w 1937 r. dały na 100 miejsc w sejmie: 31 katol., 23 socj.-dem., 17 anty-rewol., 8 Chrz.Hist. Rząd aktualny utrzymuje że Holandia z powodów wojskowych potrzebuje silnego rządu; że do zrekonstruowania list wyborców potrzeba co najmniej dwóch lat i że do tego czasu nie może być mowy o wyborach. Elementy oporu do Niemców zwalczają ten pogląd utrzymując, że jest to tylko wymówka dla utrzymania się przy władzy. Polityka holenderska ma u swoich podstaw interesa imperialne. Poważna część dochodu państwowego pochodzi z inwestycji, dywidend i procentów kolonialnych. Poważna część przemysłu holenderskiego bazuje się na przeróbce surowca pochodzącego z Indii Zach. i innych kolonii. Olbrzymie towarzystwa jak Wsch. Indyjska Kompania Gumy, Unilever /mydło-tłuszcze/ i Royal Dutch Oil mają ogromny wpływ na rząd. Jest to zrozumiałe jeśli się weźmie pod uwagę, że np. Indie Holenderskie produkowały przed wojną 45% światowej produkcji gumy. W swej imperialnej polityce Holandia idzie za Wk. Brytanią, co też jest zrozumiałe, olbrzymie bowiem trusty jak Unilever, czy Shell są w poważnym stopniu kontrolowane przez Brytyjczyków.

Holandia przyrzekła po wojnie szeroką autonomię swoim wschodnio i zachodnio indyjskim posiadłościom; nie wiele jednak dotąd zrobiono w tym kierunku.

W San Francisco Holandia będzie się sprzeciwiała utworzeniu jakkolwiek pojętych "trusteeships"; pozatem będzie niewątpliwie dążyła do uzyskania statusu "mocarstwa średniej wielkości."

NOWA ZELANDIA:

Obech rząd urzęduje od 1935 r. Ostatnie wybory we wrześniu 1943 dały Labour Party 43 miejsc na 80. Nowa Zelandia ma najbardziej postępowe ustawodawstwo społeczne na świecie. Życie gospodarcze jest kontrolowane przez rząd, a wóz i wywóz, regulowane centralnie, są uzależnione od potrzeb państwa. Ta polityka wywołała ostry sprzeciw bankierów londyńskich i odmowę pożyczek w 1939 które miały być spłacone długimi w stosunku do Anglii. Po ciężkich negocjacjach pożyczki uzyskano ale na wygórowanym oprocentowaniu.

Związek gospodarczy i kulturalny Nowej Zelandii z Anglią był ściślejszy niż innych dominiów. Wywóz nowo zelandzki /wełna, mięso/ idzie w olbrzymim procencie do Anglii, która równocześnie obsługuje około połowy wwozu nowo zelandzkiego. Wojna jednak doprowadziła do poważnych zmian. Nowa Zelandia zrozumiała że jej bezpieczeństwo zależy od U.S.A. i jej stosunek do Wk. Brytanii rozluźnił się poważnie. Ostatnio podpisała Nowa Zelandia układ z Australią równający swoją politykę z jej polityką.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa przewaga wpływu bryt. w życiu gospodarczym Nowej Zelandii będzie trwać nadal w okresie powojennym, przewaga ta nie będzie mogła jednak mieć dotychczasowego, prawie kolonialnego charakteru, Nowa Zelandia bowiem uregulowała poważną część swego zadłużenia w stosunku do Wk. Brytanii. Poza tem Rząd Labour poszedł na postępowe uprzemysłowienie /unarodowione w poważnym stopniu/ co zmniejszy zapotrzebowanie kraju na towar bryt.

NICARAGUA:

Rząd dyktatorialny, oparty o policję, zorganizowany przez wojska ameryk. podczas okupacji, zakończony w 1932 r. Prezydent Anastasio Somoza jest b. dowódcą tej "gwardii narodowej"; uważa się go powszechnie za odpowiedzialnego za zabójstwo znanego przewodcy guerilli gen. Augustino Sandino. Urząd Prezydenta objął on w drodze zamachu stanu w 1936 r., dokonaniem przeciwko Prezydentowi Juan B. Sacasa, który był wybrany w wyborach 1932 r. kontrolowanych przez U.S.A.

Gen. Somoza utrwalił swą pozycję w wyborach 1938 r. które dały mu 117,000 głosów przeciw 1,000 opozycji. Nowe wybory zapowiedziane na 1946 r.

W życiu gospodarczym Nicaragua jest całkowicie uzależniona od U.S.A. Produkcja głównych surowców /złoto, banany, kawa/ kontrolowana jest przez amerykańskie kompanie handlowe.

Nicaragua pójdzie za głosem U.S.A.

NORWEGIA

Rząd norweski był koalicją wszystkich partii politycznych, z tem że przeważająca część foteli była obsadzona przez Labour. Do inwazji niem. rząd norweski był mono-partyjny, Labour; inne partie polityczne zostały włączone w skład gabinetu dopiero na wygnaniu. Parlament z wyborów 1936 r. miał na 150 miejsc: 70 Labour, 36 Konserwatystów, 23 liberałów, 18 postępowych, 3 inne partie.

Przedwojenny rząd Labour dążył do osiągnięcia samowystarczalności kraju i zmniejszenia przez to zależności kraju od wwozu żywności i fabrykatów. Mimo to sytuacja gospodarcza nie była nigdy dobrze zbalansowana mimo że niedobory były wyrównywane przez nadwyżki płynące z żeglugi.

Gospodarczo Norwegia jest ściśle związana z Wk. Brytanią, a to przez związku żeglugowe i fakt, że ta ostatnia jest odbiorcą 1/4 wywozu norweskiego.

Życie powojenne Norwegii zależeć będzie od stosunków w handlu międzynarodowym i wykorzystania siły wodnej dla rozbudowania przemysłu.

PANAMA:

Jest tworem Theodora Roosevelta i przez niego tam przeprowadzonej "syntetycznej" rewolucji. Państewko to jest de facto przedmieciami Kanału Panamskiego, wchodzącego nominalnie w skład Republiki, ale wydzierżawionego na wieczność USA. Do 1936 r. USA miały prawo interwencji w sprawy wewn. Panamy i użyły tego prawa pięciokrotnie w ciągu 32 lat. W 1936 r. USA zawarły z Panamą nowy układ, w który zrezygnowały z omawianego prawa. Historia jednak różnych narodów z obszarów karaibskich wskazuje że brak takiego prawa nie ogranicza w żaden sposób możliwości interwencji.

Przez długie lata Prezydentura pozostawała w rękach dwóch rodzin, Arias i Arosomena. Od 1940 jednak Prez. Arnulfo Arias zlikwidował możliwości rywalizującej z nim rodziny Arosomena, a to przez zmianę konstytucji i przedłużenie tym sposobem własnej kadencji. Równocześnie naraził się on USA przez wydanie zakazu uzbrajania statków pływających pod panamską banderą /ogromna ilość statków am. rejestrowała się w tym czasie w Panamie, aby w ten sposób unikać ograniczeń wynikających z "Neutrality Act". W rezultacie tego zatargu został wyrzucony z Prezydentury, którą objął Ricardo Adolfo de la Guardia, poparty przez 8 partii politycznych Panamy. Ten z kolei naraził się wielu swym zwolennikom przez zawieszenie konstytucji i zwołanie Zgromadzenia Narodowego. Wyjechała wówczas do zony Kanału Panamskiego, połowa członków Zgromadzenia, by wziętnąć się stamtąd do Panamy na 8 minutową sesję, w czasie której wybrali na Prezydenta Jephtha B. Duncana, wydawcę jednego z czołowych dzienników panamskich. Ten bezkrywawy zamach nie dał praktycznie rezultatów, la Guardia bowiem rządzi spokojnie w dalszym ciągu wiedząc że USA nie tolerowałyby w Panamie rewolucji.

PARAGUAY:

Dyktatura wojskowa. Nad życiem politycznym i gospodarczym kraju dominuje Argentyna. USA zainteresowane naftą w Cahco /tereny zdobyte po wojnie z Boliwią/.

Gospodarczo prymitywny, zależy Paraguay od Argentyny zajmującej około połowę importu i eksportu paraguayskiego. Życie finansowe kontrolowane w poważnym stopniu przez Argentynę.

Wpływy brytyjskie dokonywane są przez Argentynę.

PERU:

Głównym zajęciem wszystkich kolejnych rządów w Peru jest zniszczenie ruchu APRA /Alianza Popular Revolucionaria Americana/ Partia ta prowadzona przez Victor Raul Haya de la Torre, ostro anty-imperialistyczna podkreśla mocno indiańską tradycję szerokich mas. Program jej wysuwa na czoło reformę rolną i socjalizację. Równocześnie jednak podkreśla ścisłą współpracę z USA w interesie demokracji między-amerykańskiej.

APRA ma poparcie bezwzględnej większości ludności, jest jednak trzymana na boku przez fałszerstwa wyborcze.

Obecnie "panujący" Dr. Prado jest łagodniejszym dyktatorem od swoich poprzedników; ostatnio dopuścił on nawet do głośnego wyrażania pewnej krytyki w kongresie i w prasie. Nowe wybory zapowiedziano na czerwiec 1946,

nie oznacza to jednak nic w warunkach gdy APRA jest partią nielegalną.

Główne pozycje wywozu: metale, przetwory ropne, bawełna. Głównym odbiorcą są USA, które zabierają 1/3 wywozu i wwożą połowę całego importu peruwiańskiego.

Peru pójdzie za głosem U.S.A.

FILIPINY:

Administracja zmarłego Prezydenta Manuel Quezon miała zwarte poparcie całego Zgromadzenia Narodowego, wybranego w listopadzie 1941. Złożyły się na to dwa czynniki: 1/ sposób przeprowadzania wyborów i 2/ pogodzenie się z dwoma przeciwnikami politycznymi Manuel Roxas'em i Serge Osmena.

Rządy wewnętrzne Quezona, nie nazbyt "lekkiej ręki" i związane z jego z falangistami hiszpańskimi w Manili nie rokowały nadziei że administracja Filipinami po osiągnięciu kompletnej niepodległości będzie postępową.

Okupacja japońska pociągnęła za sobą z jednej strony wywiezienie Quezona do USA, gdzie stworzył on rząd "in - exile", z drugiej zaś do kolaboracji dawnych bliskich przyjaciół Quezona z Japończykami / J.B. Vargas - sekretarz Quezona, sędzia Sądu Najwyższego Jose Laurel/. Po śmierci Quezona władzę objął vice-Prezydent Osmena, który obecnie powrócił na Filipiny.

Nie można w tej chwili powiedzieć jakimi drogami pójdzie polityka tego kraju; nie wszystko idzie tam tak jak by USA tego chciały. Jest np. faktem, że wojska am. musiały tam zwalczać i rozbrajać oddziały partyzanckie komunistyczne, które pod okupacją japońską zwalczały zarówno japończyków jak i partyzantkę "oficjalną".

Życie gospodarcze Filipin opiera się głównie na wywozie miedzi i cukru do USA. Wydaje się że plantacja trzciny cukrowej i przemysł cukrowniczy nie wytrzymają długo o ile Filipiny zostaną wyjęte z amerykańskiego systemu taryfowego, każda zaś preferencja dana Filipinom przekreślałaby traktatowe zobowiązanie USA w stosunku do Kuby /najniższe stawki/. Wydaje się także że nie będzie w USA żadnego większego wysiłku nad znalezieniem rozwiązania tego problemu; nie trzeba zapominać że jednym z głównych motywów /poza kulisami/ tzw. Tydings - McDuffie Act, przywracającego Filipinom wolność była chęć usunięcia cukru filipińskiego z amerykańskiego rynku.

Kluczem dla przyszłości Filipin jest rodzaj pomocy jaką USA dadzą Filipinom w sensie przeobrażenia ich życia gospodarczego.

SAUDI ARABIA

Krób Ibn Saud jest ostatnim absolutnym monarchą na świecie; jest to prawdopodobnie wynikiem niesłychanego zacofania kraju.

Zdając sobie sprawę z pozycji strategicznej kraju i rozgrywając b. zrećznie rywalizację mocarstw, doszedł Ibn Saud do uzyskania prawie

niezależności i ustalenia osobistej pozycji lidera wśród państw arabskich. Oddanie ostatnio koncesji naftowych Amerykanom da mu w ręce środki dla zmodernizowania kraju - przez co rozumie on wyłącznie wojskową modernizację - zarówno pozwoli mu to na opieranie się naciskom bryt. w wyższym stopniu niż dotychczas.

W ostatnich czasach Ibn Saud otrzymał od USA kilka poważnych pożyczek finansowych i towarowych.

SYRIA. LEBANON:

Oba państewka stanowią historyczną Syrię. Po rozbiórce Imperium Ottomańskiego po wojnie 1914/18, Syria została podzielona na dwa mandaty francuskie. Celem było utworzenie Libanonu jako obszaru o przeważającym elemencie chrześcijańskim, oglądającym się na pomoc Francji w starciu ze światem muzułmańskim.

Rządy francuskie odznaczyły się szeregiem krwawych starć /łącznie z bombardowaniem Damaszku przez flotę/. Administracja francuska została potępiona przez komisję mandatową Ligi Narodów.

W 1936 r. Leon Blum zawarł z Syrią układ przyznający jej niepodległość, poza nielicznymi tylko prawami wojskowymi dla Francji; układ ten jednak został obalony przez Senat Francuski.

Po kapitulacji Vichy, Syria i Libanon były okupowane przez Brytyjczyków i "Wolnych Francuzów". Przedstawiciel bryt. gen. Spears popierał syryjskie żądania zakończenia epoki mandatowej, a gen. franc. Catroux jako delegat "Wolnych Francuzów" proklamował kompletną niepodległość Syrii i Libanonu w lipcu 1941 r. Mandaty miały być zastąpione układami precyzującymi status Francji w obu krajach. Obecnie Francuzi utrzymują że układy takie nigdy nie zostały podpisane i że wobec tego status mandatowy trwa nadal. Rządy zaś syryjski i libański twierdzą że proklamacja niepodległości była i jest bezwarunkowa.

W listopadzie 1943 Francuzi wyaresztowali nowo obrany rząd Libanonu za zatwierdzenie ustaw którym Francuzi sprzeciwiali się. Do końca 1944 r. gen. Spears /już jako Minister Bryt. w Syrii/ "nastawiał" Arabów przeciwko Francji. Różniej jednak został on odwołany ze stanowiska, a Brytyjczycy poparli Francuzów /zapewne mając na względzie ogólną sytuację polityczną w Europie./

Zarówno w Syrii jak i w Libanie dwie trzecie ludności to analfabeci. Wolności obywatelskie ustalane są przez administrację francuską; są one b. elastyczne i niestabilizowane. Wybory w Libanone przeprowadzane są według klucza rezerwowanych miejsc dla różnych gmin religijnych. Partie polityczne są raczej zbiorowiskiem ludzi wokół liderów politycznych; nie mają one żadnych stałych podstaw ani programów.

W Syrii istnieje mocny Syryjski Blok Narodowy, partia o którą zahażają wszystkie konflikty polityczne. Pozatem w obu krajach istnieją aktywne ale niezbyt mocne ruchy komunistyczne.

Syria i Libanon połączone są unią celną i monetarną. Około 2/5 wywozu /rolniczego/ idzie do państw arabskich, 1/6 do Francji. Francja i Wk. Brytania wwożą, każda około 1/7.

Delegacje w San Francisco będą współpracować z innymi delegacjami Bliskiego i Środkowego Wschodu.

Warto zauważyć że Francja sprzeciwiała się początkowo obecności delegatów Syrii i Libanonu na konferencji w San Francisco, nagle jednak zmieniła zdanie i protegowała nawet zaproszenie ich.

TURCJA

Modernizując Turcję Kemal Atatürk wzorował się częściowo na macarstwach zachodnich, częściowo zaś na Z.S.S.R. Turcja jest państwem mono-partyjnym, którego rozwój przemysłowy dokonywał się głównie przez przedsiębiorstwa kontrolowane przez państwo. Rozwój ten rozpoczął się od wyłączenia dużych przedsiębiorstw greckich i lewantyńskich, wkrótce po zakończeniu wojny 1914/18. Poważna część tureckiej własności pozostaje nadal w prywatnych rękach; pozatem kapitał obcy zainwestował w Turcji poważne sumy. Prawo cywilne tureckie oparte o wzór szwajcarski.

Reformy Kemala polegały przede wszystkim na oddzieleniu kościoła od państwa, obaleniu kalifatu, emancypacji kobiet, wprowadzenie stroju zachodniego. Po śmierci Kemala dyktatura uległa zmianie; w ostatnich czasach zaobserwować można tendencję do wciągania w życie instytucji demokratycznych /które jednak nie mają dotąd szerszego zastosowania i uprawnień/. W 1939 r. grupa posłów należących od oficjalnej Republikańskiej Partii Ludowej została wyznaczona do utworzenia "Gruzy Niezależnych" której zadaniem była umiarkowana i lojalna opozycja i krytyka partii wobec Zgromadzenia Narodowego. Istnieje pozatem kilku posłów /4/ nie należących do Republ. Partii Ludowej, nie odgrywają oni jednak żadnej poważniejszej roli.

Przed wojną około połowa importu tureckiego szła z Niemiec; USA i Wk. Brytania miały po z. 10% każda. 2/5 wywozu tureckiego szło do Niemiec. W wywozie tureckim najpoważniejszą pozycję zajmował tytoń. Produkcja stali chromowej, mimo że o wielkim znaczeniu wojskowym, nie odgrywała w pokojowym życiu gospodarczym Turcji poważniejszej roli.

Położenie geograficzne Turcji czyni ją niezwykle ważnym sojusznikiem dla każdego państwa dążącego do posiadania wpływów na Bliskim i Środkowym Wschodzie. Rosja, więc, Francja i Niemcy zwalczały się w Turcji od dawna. W okresie bezpośrednio po rewolucji kemalowskiej Rosja i Turcja, odrzucone przez aliancką wspólnotę interesów i zwycięstwa, poszły wspólną drogą. Przymierze rosyjsko-tureckie z tego okresu trwało aż do niedawna, gdy zostało wypowiedziane przez Rosję. Trzeba jednak stwierdzić że w trakcie trwania nie był ten pakt nigdy czynnikiem kontrolującym czy wpływającym na politykę zagraniczną turecką. Po dojściu Hitlera do władzy Turcja chciała widocznie dostosować się do nowo wytworzonej sytuacji. Wyraziło się to w formie niemieckich pożyczek i materiale wojennym ze strony Niemiec, wzamian za co Turcja podpisała z Niemcami pakt przyjaźni i dostawiała do Niemiec stal chromową. Równocześnie jednak zaciągała Turcja pożyczki w Anglii na b. wygodnych warunkach.

Zarówno przed jak i w czasie wojny Turcja prowadziła b. zręczną politykę przetargu "kto da więcej", dążąc do uzyskiwania konkretnych korzyści za najdrobniejsze nawet obietnice i żądając potem nowej zapłaty za ich dotrzymanie. W ten sposób w ciągu wojny otrzymywała ona

maszyny i uzbrojenie od Niemiec równie dobrze jak od Wk. Brytanii, nie mówiąc o pomocy finansowej od tej ostatniej i poważnych ilościach materiału z lend-lease z U.S.A.

W chwili obecnej Turcja jest centralnym punktem podziemnej walki pomiędzy Rosją Sow. a Wk. Brytanią.

Wk. Brytania chciałaby mieć w Turcji bastion dla obrony własnych interesów na Bliskim i Środkowym Wschodzie; Rosja Sow. zaś idzie po dawnych torach przejęcia kontroli nad Dardanellami.

UNIA POŁUDNIOWO-AFRYKAŃSKA:

Dominium Brytyjskie Commonwealth liczy 2 1/4 miliona białych, w czym połowa Anglików a połowa Holendrów /Boerów/ i przeszło 8 milionów kolorowych /wśród których gros Afrykańczyków i kilkaset tysięcy wschodnich Hindusów/. Kolorowi nie mają prawa głosu i są podporządkowani wielu dyskryminującym ich, prawom społecznym i gospodarczym. /Zakaz pewnych kategorii pracy, przepustki dla poruszania się w terenie itp./ Wśród białych robotników istnieje silny ruch "labour", popierający tę politykę dyskryminacji. Jest to zrozumiałe, stawka płacy bowiem białego robotnika jest ośmio krotnie wyższa niż czarnego. Istnieje w tym kraju forma przymusowej pracy dla połudn.-afrykańskich tubylców i innych importowanych z portugalskich Indii Wschodnich, /za zgodą tamt. władz./ która jest uzupełnieniem "dobrowolnej" pracy autochtonów.

Unia Południowo-Afrykańska dąży od dawna do zaanektowania wielkich obszarów znajdujących się na jej pograniczu albo niedaleko od niego /protektoraty bryt. Basutoland, Bechuanaland, Swaziland i kolonie bryt. połudn. i półn. Rodezji/. Rozchodzi się tu nie tylko o zasoby naturalne tych obszarów ale i o tanią pracę.

Główną partią polityczną jest Partia Zjednoczenia, której przewodzi Premier, Marszałek Jan Christian Smuts. Drugą z rzędu jest "Reunited National or People's Party" z Dr. D.F. Malan'em na czele.

United Party głosi zasady supremacji białych i współpracy z Wk. Brytanią; opiera się głównie na ludziach angielskiego pochodzenia i częściowo Boerach.

Reunited National propaguje konieczność jeszcze głębszego upośledzenia kolorowych, zerwanie z Wk. Brytanią i ogłoszenie Republiki, partia ta odnosiła się przyjaźnie do państw "Osi", pozatem jest zdecydowanie anty-semicka. Partia ta opiera się głównie na Boerach.

Poza wspomnianymi jest jeszcze mała Partia Pracy, popierająca Smuts'a i doktrynę supremacji białych. Inne nie mają żadnego znaczenia.

Ostatnie wybory z lipca 1943 dały w Sejmie: 89 miejsc United, 44 Reunited National, 9 Labour, na 153. Smuts więc posiada bezwzględną większość.

Wolności osobiste dla białych są szerokie i przestrzegane. Starcia rasowe są częste, jak i starcia pomiędzy Boerami a "Anglikami".

Życie gospodarcze kraju zależy głównie od produkcji złota i diamentów /pierwsze miejsce na świecie/. Właścicielem większości kopalni złota i diamentów jest Londyn, a wywóz tych surowców odbywa się via Londyn. Stosunek Smuts'a do tego przemysłu kopalnianego jest więcej niż serdeczny.

Ten kopalniany czynnik decyduje o utrzymaniu Unii Południowo Afrykańskiej w sferze bryt. interesów. Drugim z rzędu jest Cape Town baza floty brytyjskiej.

Nie ma wątpliwości że delegacja Unii Południowo Afrykańskiej ze Smuts'em na czele pójdzie za głosem brytyjskim.

ROSJA SOWIECKA

Z.S.S.R. nie jest związkiem w sensie dobrowolnego związku samodzielnych republik; nie jest też socjalistyczny - przemysł nie jest bowiem kontrolowany demokratycznie a totalnie; nie jest rządzony przez rady /sowiety/ które to ciała przyjmują nachodzące z góry decyzje Partii Komunistycznej; nie jest wreszcie ten "związek" republiką a dyktaturą rządzoną jedno-osobowo poprzez mono-partię, dyktaturą w której nie ma wolności słowa, prasy, zebrań i organizacji politycznych.

Struktura polityczna oparta jest na dwóch składnikach. Pierwszym z nich są nominalne rządy złożone z rad /sowietów/ na najniższym szczeblu, posuwających się ku górze w drodze bezpośrednich wyborów aż po Najwyższą Radę ZSSR, która z kolei wybiera gabinet. Drugim składnikiem są istotne rządy sprawowane przez komitet Centralny Komunistycznej Partii ZSSR, który przekazuje swoje decyzje /łącznie z nominacjami personalnymi zarówno w partii jak radach - /przez różne i skomplikowane komitety na niższych szczeblach partyjnych, poczem dopiero docierają one do poszczególnych obywateli.

Zasoby naturalne ZSSR należą do najbogatszych na świecie; część ich jednak tylko jest wykorzystywana. Niemniej, w obecnym nawet stadium rozwoju dają one ZSSR bazy dla uprzemysłowienia i produkcję 2gą z rzędu po USA. Ciężki przemysł rozwinięto specjalnie silnie, jako że na tym właśnie odcinku skoncentrowano cały wysiłek, prawie nie troszcząc się o potrzeby poszczególnego konsumenta.

Podobnie jak USA, ZSSR nie jest zależny od obcego handlu w zakresie produktów żywnościowych czy przemysłowych. Jeżeli stara się o wwóz dużych ilości maszyn i narzędzi to wyłącznie pod kątem widzenia chęci przyspieszenia procesu uprzemysłowienia. Warunki jednak tego importu stara się ustawić tak aby dług spłacać z powiększonej produkcji osiągniętej przez wprowadzenie obcej maszyny. Od strony wywozu, Rosja Sow. jest w nim zainteresowana tylko w tych krajach gdzie towar staje się czynnikiem politycznym.

Nie może być dzisiaj wątpliwości co do politycznych i terytorialnych celów ZSSR. Rosja Sow. chce i zdąży w obecnej fazie do bezwzględnego kontrolowania Europy Północno Wschodniej, Centralnej, Naddunaju i Bałkanów. Chęć wyjścia z ładu na morza nakazuje jej żądanie kontroli na Danie, nad Turcją - gdzie chodzi o Dardanellę -, nad Iranem, którego północną część okupuje w chwili obecnej i gdzie żąda koncesji naftowych. Żądania na Dalekim Wschodzie nie są równie wyraźnie ujawnione; w chwili obecnej tj.

po wypowiedzeniu paktu o nieagresji z Japonią wydaje się, że jest to pierwszy krok dla zapewnienia sobie specjalnej i wygodnej pozycji w Mandżurii, straconej na rzecz Japonii w 1905 r. Mongolia Zewn. jest przez Rosję kontrolowana całkowicie od 20 lat, a chińska prowincja Siukiang równie długo znajduje się pod wpływem ZSSR.

Abstrahując od 2-giej fazy ambicji sow., /po zrealizowaniu 1-ej/ trzeba stwierdzić że a/ Dania, Iran, Turcja i Grecja są terenami potencjonalnego starcia interesów sow. z bryt. i w znacznie mniejszym stopniu z amerykańskimi. b/ Daleki Wschód /Japonia, Chiny, Mandżuria, Korea, Sachalin, wyspy Pacyfiku/ stanowią potencjonalny teren dla ewent. konfliktu sow.-ameryk., a w mniejszym stopniu sow. bryt.

Pomimo Moskwy, Teheranu i Yalty, Europa Płn.Wsch., Centr. i Bałkany są także terenem zapalnym, którego niebezpieczeństwa wyrażają się wg. wszelkiego prawdopodobieństwa w starciu interesów Rosyjskich, brytyjskich i amerykańskich /możliwie niezadługo/ w Niemczech.

WIELKA BRYTANIA:

Rząd Churchilla jest koalicją Tory, Liberalów i Labour, przyczem dominują pierwsi. Obecny Parlament był wybrany w 1935 r. przy poważnej przewadze Tory. Przewaga ta obniżyła się nieco w późniejszych latach w wyborach dodatkowych. Od uformowania obecnego rządu w 1940, zaistniało zawieszenie broni między partiami polit. /partie powstrzymują się od walki wyborczej o miejsca zajęte przez inne partie/. Zarządzenie wyborów na 5go lipca 1945 zakończy prawdopodobnie to zawieszenie broni.

Życie gospodarcze Wk. Bryt. jest zbudowane na imperium, węgla i prymacie przemysłu. W normalnych warunkach mniej niż połowa produktów żywnościowych jest własna; z głównych surowców przemysłowych jest Wk. Brytania samowystarczalna tylko w węglu. Znaczący to że wysoki poziom życia ludności zależy od zdolności produkowania i wywozu produktów przemysłowych jak i od dochodów z inwestycji zewnętrznych. Na tym odcinku jednak trzeba stwierdzić obniżanie się sytuacji przemysłowej bryt., która nie może już dzisiaj konkurować z amerykańską w wielu i różnych dziedzinach. Sytuację pogarsza fakt że szereg samo-rządzących się czynników składowych Imperium Brytyjskiego uprzemysłowiło się. Kanada np. jest już eksporterem produktów przemysłowych a Australia niezadługo będzie w tej samej sytuacji.

Inwestycje brytyjskie zostały poważnie rozproszone w ciągu obecnej wojny. Dochodzi ze "służb" finansowych jak i ubezpieczenia były poważnie uzależnione od istnienia bryt. inwestycji zagr.; konkurencja USA na tych polach może się łatwo przyczynić do dalszego pogorszenia sytuacji Wk. Brytanii. Specjalnie zaś ciężko będzie dotknięta w okresie powojennym żegluga brytyjska z powodu konkurencji - głównie amerykańskiej. W wyniku, Wk. Brytania będzie musiała skoncentrować swój wysiłek na utrzymaniu swego imperium kolonialnego, Indii i takich krajów na np. Argentyna, które są w sferze dominujących brytyjskich wpływów gospodarczych. Wszędzie jednak będzie Wk. Brytania napotykała na wielkie trudności, a utrzymanie dotychczasowej pozycji nie będzie łatwe. W Indiach i w imperium kolonialnym niezadowolone z rządów bryt. nabiera na sile. Wojna wywołała ponadto b. niekorzystny zwrot w zbalansowaniu handlowym z Indiami, w wyniku którego Indie stały się poważnym wierzycielem Wk. Brytanii, co daje im możliwości regulowania swoich długów zaciągniętych w Wk. Brytanii. Ponadto można się spodziewać

że szereg surowców z imperium kolonialnego, jak np. guma, - nie odzyska już nigdy swej dominującej pozycji w handlu międzynarodowym.

W tych warunkach wydaje się że Wk. Brytania nie potrafi już na długo utrzymać swej pozycji światowej jako jedno z naczelných mocarstw świata. Wielu Brytyjczyków poczyną sobie już z tego zdawać sprawę.

Te czynniki właśnie skłoniły prawdopodobnie Wk. Brytanię do próby /z mizernym zresztą wynikiem/ silniejszego związania się politycznie i gospodarczo z dominiami i do prób zbudowania "europejskiego bloku zachodniego", który by mógł zrównoważyć rosyjską sferę wpływów z jednej strony a amerykańską z drugiej.

UNITED STATES OF AMERICA

Stany Zjednoczone Am. Półn. utrzymują federalną formę rządzenia. Centralny Rząd Federalny w Washingtonie ponosi odpowiedzialność za wszystkie zasadnicze sprawy dotyczące dobrego stanu całej ludności USA w wojnie czy pokoju. Według konstytucji jednak poszczególne stany /państwa/ mają prawo organizowania własnych sił zbrojnych, a nawet prowadzenia wojny bez uprzedniej zgody Rządu Centralnego /w wypadku zagrożenia inwazją/. Posiadają one poza tym prawo zawierania traktatów między sobą równie dobrze jak z państwami obcymi.

Rządy 48 stanów różnią się poważnie, jakkolwiek konstytucja wymaga od wszystkich republikańskiej formy rządzenia. Niektóre z nich wyłaniają w mniejszym lub większym stopniu rządy z woli ludu, inne z woli /i pieniężnego wpływu na wybory/ białych. Niektóre obszary posiadają tylko częściowy samorząd, inne nie posiadają go wogóle. Porto Rico, Alaska, Hawaje, np. mają gubernatorów z nominacji ale równocześnie legislaturę pochodzącą z powszechnych wyborów; Wyspy Dziewicze mają lokalną legislaturę o b. ograniczonych kompetencjach, kiedy Guam jest rządzony przez marynarkę wojenną a Zona Kanału Panamskiego przez Armię Lądową.

Życie gospodarcze USA jest równie silnie zróżniczkowane, a fakt ten znajduje najlepszy wyraz w poziomie życia różnych obszarów. Stawka płacy za prace rolne np. na południu wynosi 40 c. dziennie, kiedy przeciętna stawka płacy w przemyśle jest około 20 razy wyższa.

USA w odróżnieniu od innych handlowych państw świata jest poważnym eksporterem zarówno surowca jak i produktu przemysłowego. Suma ogólna i wartość produkowanego w USA towaru przewyższa wszystkie inne państwa razem wzięte. Równocześnie - od strony importu - USA, poza drobnymi wyjątkami są całkowicie niezależne. Stąd pozycja gospodarcza USA jest całkowicie niezależna i całkowicie różna od pozycji np. Wk. Brytanii która musi wywozić fabrykaty aby być zdolną do opłacenia koniecznego dla niej importu z zewnątrz.

Rolą wywozu w USA jest pozbycie się tej nadwyżki produkcyjnej, która nie znajduje zbytu na własnych rynkach wewn. Stąd jest rzeczą obojętną czy wywóz dokonywany jest za gotówkę czy na kredyt, pod warunkiem tylko aby wywozić odpowiednie ilości.

Olbrzymie powiększenie się zdolności produkcyjnej USA i rozszerzenie sfery zasięgu w ciągu obecnej wojny decyduje o tem, że o ile handel zagran. USA ma w okresie powojennym pokryć deficyt wewn. siły nabywczej, to wywóz musi przekroczyć b. silnie wszystkie dotychczas znane wymiary. Wywóz ten

w dodatku nie może się opierać o zasadę wymiany towarowej, każdy bowiem wóz do USA obniża automatycznie wewn. zdolność nabywczą. Biorąc pod uwagę że USA posiada gros światowego zapasu złota, trzeba przyjąć z góry, że tylko mała część eksportu am. byłaby "gotówkowa".

Pozostają więc dwie możliwości - 1/ eksport za tytuł własności w tzw. "narodowym majątku" innych państw i 2/ eksport na kredyt. Pierwszą możliwość jest ograniczona. Wiele z najbardziej aktywnych inwestycji znajduje się już w rękach amerykańskich; wiele z pozostałych terenów rokujących dobre nadzieje na przyszłość dla inwestycyjnego kapitału ameryk., to kraje takie jak Kanada, której chłonność ameryk. wywozu obniży się wobec własnego uprzemysłowienia.

Pozostaje ostatnia możliwość, tj. eksport na kredyt. W ciągu ostatnich miesięcy wysiłek Rządu USA w tym kierunku zwiększył się i to zarówno w wymiarach życia wewn. /zwiększenie kapitału Banku Importowego i Eksportowego/ jak i międzynarodowego /Bretton Woods/. Zgranie obu czynników polega na tem, że zarówno Bank jak i Fundusz Stabilizacyjny przewidziany we wnioskach z Bretton Woods ułatwiają zakup towaru państwom nie posiadającym własnych, dostatecznych środków finansowych.

Żaden jednak z przedsięwziętych dotychczas środków nie ma dość dużej skali dla odtworzenia równowagi w handlu międzynarodowym, co dla USA wyrażałoby się w niekompensowanym towarowo eksporcie. Stąd też wydaje się że najważniejszym problemem powojennym USA będzie problem bezrobocia.

URUGUAY:

Jedno z najbardziej demokratycznych państw świata, było niemniej zmuszone w ciągu ostatnich 12 lat do dwukrotnej zmiany konstytucji. Powodem była zła konstrukcja konstytucji umożliwiająca mniejszości blokowanie prac rządu. Konstytucja obecna przewiduje system dwu izbowy z proporcjonalnem przedstawicielstwem w obu.

Najsilniejsza partia "Colorado" /radykali/ ma 58 miejsc w Sejmie na 99 i 19 na 30 w Senacie. Główna partia opozycji "Blanco" rozbiła się ostatnio na dwie grupy, w wyniku różnicy poglądów co do polityki zagranicznej. Jedna jej część poszła za Senatoren Luis de Herrera i głosi skrajny nacjonalizm /będąc w ścisłym kontakcie z kołami wojskowymi rządzącymi Argentyną/. Druga, konserwatywna w życiu wewn. kraju, popiera politykę zagran. obecnego rządu, zdecydowanie pro-Allianckiego od samego początku wojny.

Wszystkie wolności obywatelskie są starannie przestrzegane; Montevideo stało się pewnego rodzaju centrum dla politycznych uchodźców z państw Ameryki Łacińskiej i Centralnej.

Gospodarczo Uruguay jest związany z USA, Wk. Brytanią i Argentyną. Jego główny artykuł wywozu: przetwory zwierzęce, jest przyjmowany in gros przez Anglię. Główne kapitały obce inwestowane w Uruguaju: USA i Wk. Brytania. Argentyna dostarcza turystów. Przed wojną Niemcy zajmowały następne miejsce po Anglii zarówno w imporcie jak eksporcie, podczas wojny jednak USA przejęły całkowicie tą część na siebie.

Ustawodawstwo socjalne Uruguaju należy do najbardziej postępowych

na świecie. Instytucje użyteczności publicznej, bankowość i gros przemysłu są prowadzone przez korporacje kontrolowane przez rząd.

VENEZUELA:

W 1908 r. dyktator Cipriano Castro popełnił lekkomyślność opuszczenia kraju na krótko i pozostawienia u władzy vice-Prezydenta Juana Vincento Gomez, który oparł się na wojsku, policji i szeroko rozbudowanym systemie szpiegowskim i "rządził" aż do śmierci w 1935 r.

Gomez współpracował pilnie z kapitałem obcym i z Rządem USA, nie można jednak powiedzieć aby był ich ślepiem narzędziem. Każda koncesja obca musiała być sownie opłacona, wpływy zaś rzadko tylko wpływały do kas państwa. W ten sposób Gomez doszedł do opanowania gros gospodarki kraju.

Po jego śmierci Prezydentem został Minister Wojny z Gabinetu Gomez'a, Eleazar Lopez Contreras, pod którego rządami przywrócono wiele ze swobód obywatelskich. Utworzona została partia rządowa "Alians Demokratyczny" pozwolono jednak na istnienie innych partii /które są ale bez znaczenia./

W 1941 r. Prezydentem wybrano gen. Isaias'a Medina Angarita, pod którego rządami rozwój po liniach demokratycznych posunął się naprzód /np. Związki Zawodowe doszły do pewnego głosu/. Analfabetyzm spadł z 87 na 50%, wprowadzono darmowe nauczanie itp.

Kongres Venezueli, pamiętając zapewne własne doświadczenia z czasów Gomez'a, wystosował w 1944 r. apel do wszystkich narodów amerykańskich o nieuznawanie żadnych regimów opierających się na sile. Ponieważ wniosek ten szedł przeciwko sytuacji faktycznej wielu państw am. - apel nie dał żadnego rezultatu.

Życie gosp. Venezueli opiera się o ropę naftową, w której to produkcji ma trzecie miejsce na świecie /ropa stanowi 90% eksportu kraju/ Oczywiście Standard Oil i Royal Dutch Shell mają ogromny udział w Kompanii Naftowej Venezuelskiej. Surowiec ropny jest wywożony do posiadłości holenderskich Curacao i Aruba gdzie go rafinują. Towarzystwa naftowe obiecały wybudowanie rafinerii w Venezueli ale wzmian za rozszerzenie koncesji. Venezuela jednak chciałaby zająć Curacao i Arubę i to właśnie mając na myśli ogłosiła nieuznawanie żadnych kolonii europejskich w Ameryce.

USA wypełnia około 50% importu Venezueli. Przed wojną na drugim miejscu stały Niemcy z 1/10. Standart życiowy niski, ale polepszający się stale wskutek ustawodawstwa społecznego i dochodów z nafty.

Venezuela pójdzie za głosem USA /w ramach wspólnoty latino-amerykańskiej./

Jugosławia:

Życie Jugosławii jest nacechowane tysiącami komplikacjami ideologicznymi, klasowymi, religijnymi i narodowymi, utrudniającymi zrozumienie sytuacji i znalezienie rozwiązania.

Jugosławia została utworzona po wojnie 1914/18 z połączenia królestwa Serbów, Austriackiego protektoratu Bośni i Hercegowiny, węgierskich pro-

wincji Kroacji, austriackiej prowincji Słowacji i Królestwa Czarnogóry.

Serbowie, tworzący gros ludności są wyznania grecko-ortodoksyjnego, Kroaci zaś i Słoweńcy - rzymscy katolicy. Serbowie stanowią większość roszcżą sobie prawo do rządzenia całością, co oczywiście wywoływało stałe napięcie i starcia pomiędzy nimi a drugą liczebną grupą Kroatami.

Wykorzystując zamieszki narodowościowe jako pretekst, król Aleksander zawiesił w 1929 r. Parlament i rozwiązał wszystkie partie polityczne.

Po zabójstwie Aleksandra w 1934 r. dyktatorskie rządy pod regencją Ks. Pawła osłabły, nie przestały jednak istnieć /przeprowadzano np. wybory ale nie liczono głosów opozycji/.

W przededniu i w obliczu wojny europejskiej rząd Milana Stoyadinowich'a doszedł do ułożenia z Kroacką Partią Ludową /w 1939 r./ co doprowadziło do częściowej decentralizacji i demokratyzacji Kraju. Przewódca kroacki Dr. Maczek został vice-premierem a jego zwolennik Dr. Iwan Subasich został gubernatorem Kroacji.

Układ ten jednak rozpadł się gdy Niemcy zażądali /w wojnie z Grecją/ prawa przemarszu przez Jugosławię dla armii niem. Ks. Paweł uległ i podpisał zgodę, ale zainspirowany przez Brytyjczyków zamach stanu /z serbskim gen. Simowiczem na czele/ wysadził go z wiodła, wprowadzając na tron młodocianego króla Piotra. Po rozbiciu armii jugosłowiańskiej przez Niemców rząd Simowicza razem z Królem Piotrem poszedł "na wygnanie" do Londynu.

Okupant niemiecki, stosując zasadę, "divide et impera" rozdzielił Jugosławię instalując dwa rządy marionetkowe: jeden w Kroacji pod krwawym Ante Paweliczem, drugi w Serbji pod gen. Nediczem. Zorganizowana partyzantka działała w Serbji i Bośni pod dowództwem gen. Draja Michajłowicza, nie rozszerzając się jednak na inne tereny jugosłowiańskie, /z powodu ich serbskiego nastawienia./

Po agresji niem. na Z.S.S.R. wyłonił się z podziemi komunistyczny TITO /Josip Broz/ członek kominternu i zorganizował nową partyzantkę. Mając za sobą sowiecką pomoc i opiekę rósł on w siły, podczas gdy Michajłowicz skazany był na czekanie na inwazję aliancką. Wyszło w pewnym momencie na jaw że Michajłowicz /za zgodą brytyjską ?/ zawarł nieformalny pakt nie-agresji z Włochami, jak również że niektórzy z jego ludzi współpracowali z serbskim "quislingiem" Nediczem.

Częściowo ze względu na manewry dyplomatyczne w stosunku do Rosji, częściowo zaś wobec wiary Churchilla że Tito potrafi wciągnąć cały kraj do walki, Wk. Brytanii przerzuciła swą miłość i materialną pomoc na partyzantów Tita. Brytyjska presja dyplomatyczna wyrzuciła Michajłowicza z gabinetu, wyeliminowała czołowych leaderów narodowych serbskich i doprowadziła do mianowania jako Premiera Dr. Subasicza, który jakkolwiek nie komunista, współpracował jednak z Tito.

Po uwolnieniu większej części kraju od Niemców rząd Subasicza, złączył się z titowskim komitetem Wywzolenia Narodowego /przyczem ten ostatni zatrzymał gros foteli, łącznie z kontrolą armii i policji/.

Jakkolwiek Jugosławia Tita będzie utrzymywać pewne związki gospodarcze z zachodem, nie może być najmniejszej wątpliwości że Kraj jest już całkowi-

cie w sferze interesów rosyjskich. Oznacza to przede wszystkim włączenie jej zasobów kopalnianych i drzewnych w plan przemysłowy ZSSR /głównie surowce kopalniane: miedź, cyna, bauksyty/. Zagadnienie własności tych kopalń /głównie w rękach bryt. i franc./ jest do rozwiązania.

Nie można jeszcze przewidzieć jakimi drogami pójdzie rosyjskie rozwiązanie spornych narodowościowo kwestji. Federacja z Bułgarią zdawałaby się rozwiązywać zagadnienie wolności Macedonii; w ten sposób mogłoby powstać jedno federacyjne południowo wschodnie państwo słowiańskie, w którego skład wchodziłyby: Bułgaria, Serbia, Kroatja i Macedonia.

Najgrudniejszym punktem do rozwiązania będzie linia graniczna z Italią /Triest, Fiume, Istria, Gorycja/ co angażuje zarówno Wk. Brytanię jak i Rosję, jako mocarstwa protegujące oba kraje.